

Kabar kabungahan sangka Gusti Allah miturut Yohanes

Tembungé Gusti Allah sumberé urip

¹ Sakdurungé jagat digawé, Tembung wis ènèng. Tembung iki mauné nang nggoné Gusti Allah lan Tembung iki ya pantyèn Gusti Allah. ² Sakdurungé jagat ènèng, Tembung wis dadi siji karo Gusti Allah. ³ Sembarang ènèngé sangka Tembung lan tanpa Tembung ya ora ènèng apa-apa. ⁴ Tembung kuwi sumberé urip lan urip kuwi dadi pepadangé manungsa. ⁵ Pepadang semlorot ing pepeteng lan pepeteng ora bisa matèni.

Yohanes nggawèkké dalan

Gusti Yésus

⁶⁻⁷ Enèng sakwijiné wong sing jenengé Yohanes. Yohanes iki sing dikongkon karo Gusti Allah dadi seksiné Pepadang. Tekané Yohanes namung kanggo ndunungké marang wong-wong, supaya pada pretyaya marang Pepadang iki. ⁸ Yohanes déwé dudu Pepadang. Dèkné namung ngabarké Pepadang kuwi sapa. ⁹ Pepadang sing sejati iki arep teka lan madangi kabèh manungsa.

¹⁰ Tembung wis teka nang jagat. Nanging senajana jagat iki ènèngé sangka Dèkné, jagat ora nitèni Dèkné. ¹¹ Tembung nekani bangsané déwé, nanging bangsané déwé ora gelem nampa Dèkné. ¹² Nanging kabèh wong sing nampa Dèkné lan pretyaya marang Dèkné pada diaku anak karo

Gusti Allah. ¹³ Bisané dadi anaké Gusti Allah kuwi ora jalaran manungsa sing nglairké ora, nanging jalaran lair sangka Gusti Allah.

¹⁴ Tembung dadi manungsa wujud daging lan kulit. Dèkné manggon tyampur karo awaké déwé. Awaké déwé pada nyeksèni gedéné kwasané, sing namung Anaké sing ora ènèng tunggalé lan sing kebek kawelasan lan kabeneran, bisa nampa sangka Bapaké.

¹⁵ Ya iki sing diomong karo Yohanes, dongé dèkné ngabar-ngabarké, ngomong: “Ya wong iki sing tak omong, dongé aku ngomong: ‘Sak mburiku bakal ènèng wong teka, nanging Dèkné luwih ndisik tenimbang aku, awit Dèkné wis ènèng sakdurungé aku lair.’ ”

¹⁶ Kabetyikané Anaké Gusti Allah gedé banget. Sangka lubèré kabetyikan kuwi awaké déwé kabèh saben dina nampa berkah tanpa mandek.

¹⁷ Bener, wèt-wèté Gusti Allah tekané karo nabi Moses, nanging Gusti Yésus Kristus sing nggawa kabetyikané lan kawujutané Gusti Allah marang awaké déwé. ¹⁸ Ora ènèng wong siji waé sing tau weruh Gusti Allah, nanging Anaké, sing ora ènèng tunggalé, sing wujud Gusti Allah lan dadi siji karo Bapaké, Dèkné sing ngétokké Gusti Allah marang awaké déwé.

Tembungé Yohanes bab Kristus

¹⁹ Para penggedéné wong Ju nang kuta Yérusalèm pada kongkonan para imam lan para peladéné Gréja Gedé nang nggoné Yohanes. Kongkon takon, dèkné kuwi sakjané sapa.

20 Yohanes saurané ya blaka waé: dèkné ngakoni nèk dudu Kristus.

21 “Lah kowé kuwi sapa? Apa kowé kuwi menawa nabi Elia?”

“Dudu!”

“Apa kowé kuwi nabi sing kudu teka?”

“Ya dudu!”

22 “Lah sapa? Mbok ngomong ta? Lah mengko awaké déwé kongkon ngomong apa karo wong-wong sing ngongkon awaké déwé?”

23 Yohanes semaur nganggo tembungé nabi Yésaya:

“Aku iki swara sing tyeluk-tyeluk nang wustèn: dalané dirata kanggo Gusti!”

24 Wong-wong sing pitakonan marang Yohanes kuwi uga wong Farisi. 25 Wong Farisi iki terus pada takon menèh marang Yohanes: “Lah nèk kowé dudu Kristus lan dudu nabi Elia lan dudu nabi sing kudu teka, lah kowé kok mbaptisi wong-wong?”

26 Yohanes semaur: “Kowé pada ngerti nèk aku mbaptis karo banyu, nanging nang tengahmu ènèng sakwijiné wong sing kowé durung kenal.

27 Ora suwi menèh kowé bakal weruh peng-gawéné Dèkné. Nanging aku aja dipadakké karo Dèkné, awit nalèni sepatuné Dèkné waé aku du-rung pantes.”

28 Wong-wong sing pitakonan kuwi mau nang désa Bétani, nang wétané laut Yordan. Yohanes mbaptisi wong-wong nang laut iki.

Gusti Yésus Tyempéné Gusti Allah

29 Ing ésuké Yohanes weruh Gusti Yésus marani dèkné. Yohanes terus ngomong: “Delokké kaé!

Ya iku Tyempéné Gusti Allah sing nebus dosané manungsa. ³⁰ Ya wong iki sing tak omong kaé, nèk Dèkné bakal teka sak mburiku, nanging ènèngé wis kawit mbiyèn, sakdurungé aku lair. ³¹ Aku déwé mauné ya durung nitèni Dèkné. Nanging enggonku mbaptis karo banyu kuwi supaya bangsa Israèl bisa nitèni Dèkné kuwi sapa.”

³² Yohanes terus ngomong menèh: “Aku weruh Roh Sutyi kaya manuk dara medun sangka langit terus méntyloki Dèkné. ³³ Mauné aku ora nitèni Dèkné. Nanging Gusti Allah sing ngongkon aku mbaptis karo banyu, Gusti Allah déwé ngomong marang aku: ‘Nèk kowé weruh Roh Sutyi medun terus méntyloki wong, ya wong kuwi sing bakal mbaptis karo Roh Sutyi!’ ³⁴ Saiki aku wis weruh déwé karo mripatku, mulané aku ngerti tenan nèk Dèkné kuwi Anaké Gusti Allah.”

Murid-muridé Gusti Yésus

sing ndisik déwé

³⁵ Ing ésuké Yohanes ya nang kono menèh karo murid loro. ³⁶ Kadung Gusti Yésus liwat, Yohanes terus nyawang Dèkné karo ngomong: “Yakuwi Tyempéné Gusti Allah sing bakal dadi kurbané manungsa.”

³⁷ Murid loro mau krungu Yohanes ngomong ngono, mulané terus pada mèlu Gusti Yésus. ³⁸ Gusti Yésus nolèh mburi weruh wong loro mau mèlu Dèkné terus takon: “Kowé pada arep nang endi?”

Wongé pada semaur: “Guru, omahmu nang endi?”

³⁹ Gusti Yésus semaur: “Hayuk mèlu Aku, mengko kowé lak weruh déwél!” Mulané terus pada mèlu lan pada weruh omahé sing dienggoni Gusti Yésus. Mbenginé pada nginep nang kono, awit tekané wis soré, kira-kira jam papat.

⁴⁰ Murid loro mau sing krungu sangka Yohanes terus mèlu Gusti Yésus, sing siji jenengé Andréas, seduluré Simon Pétrus. ⁴¹ Esuké Andréas terus gelis-gelis nggolèki Simon, diomongi: “Awaké déwé wis kepetuk karo Kristus, Juru Slamet sing wis dijanji karo Gusti Allah!” ⁴² Andréas terus ngeterké Simon nang nggoné Gusti Yésus.

Gusti Yésus nyawang Simon terus ngomong: “Kowé kuwi lak Simon anaké Yohanes ta? Saiki kowé tak jenengké Kéfas!” (Tembung Kéfas kuwi tunggalé waé karo Pétrus, tegesé: watu.)

⁴³ Esuké Gusti Yésus kepéngin budal nang Galiléa. Nang kana Dèkné kepetuk karo Filipus. Gusti Yésus terus ngomong: “Filipus, hayuk mèlua Aku!”

⁴⁴ Filipus kuwi manggoné nang Bètsaida, tunggalé waé karo Andréas lan Pétrus. ⁴⁵ Filipus kadung ketemu karo Natanaèl terus ngomong: “Awaké déwé wis kepetuk karo Yésus, anaké Yosèf, wong Nasarèt. Wong iki sing diomong nang Kitab karo nabi Moses lan nabi liya-liyané.”

⁴⁶ Natanaèl semaur: “Wong Nasarèt? Ah, sapa sing ngandel nèk Nasarèt kuwi ngetokké barang betyik!”

Filipus semaur: “Mbok hayuk dititèni déwé ta.”

⁴⁷ Gusti Yésus weruh Natanaèl teka terus ngomong: “Wah, ya iki sing jenengé wong jujur, wong sing kenèng dipretyaya. Ya iki turunané wong Israèl tenan!”

⁴⁸ Natanaèl terus semaur: “Lo, lah Kowé kok ngerti aku iki sapa Gusti?”

Gusti Yésus semaur: “Sakdurungé Filipus ngejèk kowé, Aku wis weruh kowé, dongé kowé njagong nang ngisoré wit anjir.”

⁴⁹ Natanaèl terus ngomong: “Gusti, ya Kowé kuwi Anaké Gusti Allah tenan. Kowé ratuné bangsa Israèl!”

⁵⁰ Gusti Yésus semaur: “Apa kowé ngomong ngono kuwi jalaran Aku ngomong nèk Aku weruh kowé njagong nang ngisor wit anjir? Dtitèni ta! Kowé bakal weruh lelakon-lelakon liyané sing nggumun-nggumunké ngungkul-ungkuli iki.”

⁵¹ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Titènana déwé ta! Kowé bakal weruh langit menga lan weruh mulékat-mulékaté Gusti Allah pada munggah-medun ngladèni Anaké Manungsa.”

2

Kawinan nang kuta Kana

¹ Let rong dina nang Kana, sakwijiné kuta nang bawah Galiléa, ènèng kawinan. Iboné Gusti Yésus nang kono. ² Gusti Yésus lan murid-muridé uga éntuk undangan, mulané ya pada nang kono mbarang. ³ Kadung ombèné wis entèk iboné Gusti Yésus terus ngomong marang Dèkné: “Yésus, wong-wong kentèkan anggur.”

⁴ Gusti Yésus semaur: “Bu, iki urusanmu apa urusanku. Waktuku durung teka kanggo tuman-dang.”

⁵ Ibuné Gusti Yésus terus ngomong marang para peladèn: “Apa tembungé Yésus marang kowé pada ditandangi.”

⁶ Nang kono ènèng kendi watu gedé-gedé nenem. Kendi siji bisa ngemot kira-kira satus liter. Kendi-kendi kuwi wadah banyu wisuhan sutyi, manut pernatané agamané wong Ju. ⁷ Gusti Yésus terus ngongkon para peladèn ngisèni kendi-kendiné karo banyu. Kendiné terus diisèni kabèh sampèk kebek. ⁸ Gusti Yésus terus ngomong: “Njikuka setitik dikèkké pengarepé pésta kongkon ngityipi!” Peladéné ya manut waé. ⁹ Pengarepé pésta ora ngerti blas bab sembarang iki. Sing ngerti ya namung para peladèn sing ngisèni kendiné. Kadung pengarepé pésta ngityipi banyuné sing wis dadi anggur, dèkné terus ngomong marang mantèné lanang: ¹⁰ “Lumrahé ombèn sing énak déwé disuguhké ndisik, lah nèk wong-wong wis warek terus sing ora patèka énak dietokké. Lah iki sing énak déwé mandak mbok suguhké kèri!”

¹¹ Tanda nang kuta Kana nang bawah Galiléa iki tanda sing ndisik déwé, kanggo ngétokké sepira gedéné kwané Gusti Yésus. Murid-muridé terus pada pretyaya marang Dèkné.

¹² Sakwisé kuwi Gusti Yésus terus budal nang kuta Kapèrnakum, bareng karo ibuné, sedulur-seduluré lan murid-muridé. Nanging ora nginep suwi nang kono.

Gusti Yésus mèlu nang Gréja Gedé nang Yérusalèm

¹³ Saiki wis nyedeki riyaya Paskahé wong Ju. Mulané Yésus budal nang Yérusalèm. ¹⁴ Nang

lataré Gréja Gedé kono Gusti Yésus weruh wong-wong dodolan. Enèng sing dodol sapi, liyané dodol wedus lan uga ènèng sing dodol manuk dara. Sing tukang ngijoli duwit mbarang ya ènèng. ¹⁵ Gusti Yésus terus nggawé petyut nganggo tali. Wong-wong sing dodolan wedus-sapi terus dikongkon lunga sangka kono, sak kéwan-kéwané mbarang. Duwité sing tukang ngijoli duwit disebar nang lemah lan méja-méjané diglémpang-glémpangké kabèh. ¹⁶ Sing dodol manuk dara disenèni ngéné: “Digawa lunga kabèh dagan-ganmu kuwi! Omahé Bapakku aja digawé pasar!” ¹⁷ Kadung murid-muridé weruh lelakon iki, terus pada kélingan tulisan nang Kitab sing ngomong ngéné: “Gusti, katrésnanku marang omahmu kaya geni murup.”

¹⁸ Para pengarepé wong Ju terus ngomong: “Kowé kuwi sapa kok wani ngongkon wong-wong lunga? Awaké déwé kepéngin weruh tandané.”

¹⁹ Gusti Yésus semaur: “Mbok Gréja Gedé iki dibubrah ta, sakjeroné telung dina bakal tak dekné menèh.”

²⁰ “Telung dina?” wong-wong mau semaur. “Patang puluh nem taun suwéné wong-wong nggawé Gréja iki, lah Kowé kok wani ngomong nèk bisa ngedekké ing telung dina?”

²¹ Sakjané Gusti Yésus ora ngomongké bab Gréja Gedé iki, nanging bab badané Dèkné déwé.

²² Let suwi, dongé Gusti Yésus wis tangi menèh sangka pati, murid-muridé terus pada kélingan sing diomong karo Gusti Yésus iki.

²³ Dongé riyaya Paskah Gusti Yésus nindakké tanda-tanda sing nggumun-nggumunké nang

Yérusalèm kono. Mulané wong okèh terus pada pretyaya marang Dèkné. ²⁴⁻²⁵ Nanging Gusti Yésus déwé ora ngandel marang wong-wong kuwi, awit Dèkné ngerti atiné siji-sijiné. Ora usah ènèng sing ngomongi Dèkné apa-apa, Gusti Yésus déwé ngerti njeroné atiné manungsa.

3

Bab lair sepisan menèh

¹ Enèng wong Farisi sing jenengé Nikodémes, pengarepé agama Ju. ² Ing sakwijiné wengi Nikodémes mara nang nggoné Gusti Yésus ngomong: “Gusti, awaké déwé ngerti nèk enggonmu mulangi awaké déwé kuwi sangka kongkonané Gusti Allah déwé. Awit nèk dudu Gusti Allah déwé sing ngongkon Kowé, Kowé ora bisa ngekèki tanda-tanda sing nggumunké.”

³ Gusti Yésus terus semaur: “Dirungokké sing apik: ora ènèng wong bisa ngrasakké Kratoné Gusti Allah, nèk wong kuwi ora lair sepisan menèh.”

⁴ Nikodémes takon: “Mosok wong wis tuwa bisa lair menèh? Lah kepriyé kuwi? Mosok mlebu nang wetengé ibuné terus dilairké menèh?”

⁵ Gusti Yésus semaur: “Iki dirungokké sing apik tenan! Sapa sing ora lair sangka banyu lan sangka Roh Sutyi ora bakal bisa mlebu Kratoné Gusti Allah. ⁶ Manungsa kuwi ya namung bisa nglairké urip kamanungsan, nanging sing lairé sangka Roh Sutyi kuwi urip ing roh. ⁷ Mulané kowé aja nggumun Aku mau ngomong: ‘Kowé kudu dilairké sepisan menèh!’ ⁸ Angin kaé mlakuné sak

karepé. Awaké déwé krungu swarané, nanging ora weruh sangka ngendi tekané lan nang endi parané. Wong sing dilairké menèh karo Roh Sutya ya kaya ngono kuwi.”

⁹ Nikodémes terus ngomong: “Lah kaya ngono kuwi bisané kepriyé?”

¹⁰ Gusti Yésus semaur: “Kowé kuwi lak sak-wijiné guru sing kesuwur banget ta nang Israèl? Lah bab kaya ngono waé kok ora dunung.

¹¹ Ngandela ta, Aku ngerti apa sing tak omong lan Aku ngomongké bab sing Aku weruh déwé. Nanging kowé pada ora pretyaya marang Aku. ¹² Bab sing dialami manungsa ing saben dinané waé kowé ora pada pretyaya, lah nèk Aku ngomongké bab sing sangka swarga menèh kowé ngandela!

¹³ Durung tau ènèng wong siji waé munggah nang swarga, kejaba namung Anaké Manungsa sing tekané sangka swarga medun nang jagat kéné.

¹⁴ “Kowé ngerti déwé ta, nabi Moses mbiyèn nang wustèn nggawé ula-ulaan terus diunggahké duwur nang kayu, supaya wong-wong sing di-tyokot ula nèk nyawang ula-ulaan kuwi ora bisa mati; Anaké Manungsa uga bakal diunggahké nang kayu, kaya ulané nabi Moses kuwi. ¹⁵ Dadiné sapa sing pretyaya marang Dèkné bakal nduwèni urip langgeng. ¹⁶ Awit katrésnané Gusti Allah marang manungsa gedé banget, nganti Dèkné masrahké Anaké sing ora ènèng tunggalé, supaya saben wong sing pretyaya marang Dèkné ora tiba ing karusakan, nanging nduwèni urip langgeng.

¹⁷ Gusti Allah enggoné ngongkon Anaké medun nang jagat kéné ora kongkon nyalahké manungsa, nanging kongkon dadi Juru Slameté manungsa.

18 “Sapa sing pretyaya marang Dèkné ora bakal disalahké, nanging sapa sing ora gelem pretyaya kuwi wis disalahké, awit ora pretyaya marang jenengé Anaké Gusti Allah sing ora ènèng tunggalé. 19 Salahé manungsa kuwi ngéné: Pepadang teka nang jagat kéné, nanging manungsa malah pada seneng marang pepeteng tenimbang marang pepadang, awit klakuané ala. 20 Pantyèn, lumrahé, wong sing nglakoni ala kuwi ora seneng marang pepadang lan sak inter-interé nglungani pepadang, awit wedi nèk salahé konangan. 21 Nanging wong sing nglakoni sing bener kuwi malah nggolèki pepadang, supaya bisa kétok nèk sing dilakoni dèkné kuwi manut kekarepané Gusti Allah.”

Gusti Yésus lan Yohanes Pembaptis

22 Sakwisé kuwi Gusti Yésus lan murid-muridé pada budal nang bawah Yudéa. Suwéné nang kono Gusti Yésus mbaptisi wong-wong sing pretyaya. 23-24 Yohanes uga mbaptisi wong-wong, awit dèkné durung dilebokké nang setrapan. Yohanes mbaptis nang désa Enon, tyedek karo kuta Salim, awit nang kono okèh banyuné. Wong-wong pada teka mbrono lan pada dibaptis.

25 Saiki murid-muridé Yohanes Pembaptis pada bantah-bantahan karo wong Ju liyané bab wisuh sutyi. 26 Mulané murid-muridé mau terus mara nang nggoné Yohanes ngomong: “Guru, wong sing mbok omongké kaé, sing kepetuk karo kowé nang abrahamé laut Yordan kaé lo, Dèkné mbaptis wong-wong mbarang lan wong okèh sing mara mbrono.”

²⁷ Yohanes semaur: “Ya malah apik ta? Manungsa kuwi bisané nduwé apa-apa namung jalaran Gusti Allah ngekèki. ²⁸ Kowé wis pada krungu déwé nèk aku iki dudu Kristus. Aku namung dikongkon teka ndisik nggawèkké dalan Dèkné. ²⁹ Mantèn wédok kuwi sing nduwèni ya namung mantèné lanang. Kantyané mantèné lanang bungah banget nèk weruh mantèné lega. Kaya ngono uga aku iki. Saiki aku bungah tenan. ³⁰ Aku suwi-suwi kudu mundur, malah Dèkné sing kudu maju.

³¹ “Aku iki mung wong jagat kéné, mulané sing tak omong ya manut tyarané jagat. Dèkné tekané sangka swarga, mulané Dèkné ngungkuli sak kabèhé. ³² Sing dirembuk Dèkné kuwi barang sing Dèkné weruh lan krungu déwé, nanging ora ènèng sing pretyaya. ³³ Wong sing pretyaya marang Dèkné kuwi pada ngakoni nèk Gusti Allah bener sak kabèhé. ³⁴ Pantyèn, sing dikongkon karo Gusti Allah kuwi mesti ya namung ngetokké tembungé Gusti Allah. Gusti Allah sing ngekèki Rohé tanpa wates marang Dèkné. ³⁵ Gusti Allah Bapaké nrésnani Anaké lan sembarang wis dipasrahké marang Dèkné. ³⁶ Wong sing pretyaya marang Anaké Gusti Allah kuwi nduwèni urip langgeng, sing ora gelem pretyaya ora bakal ngrasakké urip iki, nanging bakal nyangga setrapané Gusti Allah sak terusé.”

4

Gusti Yésus omong-omongan karo wong wédok sangka bawah Samaria

1-3 Wong Farisi pada krungu nèk sing mèlu lan sing dibaptis karo Gusti Yésus okèhé ngungkuli sing mèlu Yohanes. (Sakjané sing mbaptis dudu Gusti Yésus déwé, nanging murid-muridé.) Kadung Gusti Yésus krungu bab iki, Dèkné terus lunga sangka bawah Yudéa lan balik menèh nang bawah Galiléa. ⁴ Dèkné kudu liwat bawah Samaria.

⁵⁻⁶ Kira-kira jam rolas awan Dèkné tekan sak-wijiné kuta nang Samaria sing jenengé Sikar, ora adoh karo keboné Yosèf mbiyèn sing dikèki karo Yakub, bapaké. Nang kebon kono ènèng sumuré, yakuwi sumuré Bapa Yakub. Sangking keselé, Gusti Yésus terus lèrèn nang kono. Dèkné njagong nang pinggiré sumur mau.

⁷⁻⁸ Ora let suwi ènèng wong wédok Samaritan teka arep nimba banyu. Iku dongé Gusti Yésus njagong déwé nang sumur kono, awit murid-muridé pada lunga nang kuta tuku pangan. Gusti Yésus terus njaluk ngombé marang wongé.

⁹ Wong wédoké semaur: “Kowé kuwi wong Ju, lah kok wani njaluk ngombé marang aku, wong Samaritan?” (Lumrahé wong Ju ora omong-omongan karo wong Samaritan.)

¹⁰ Gusti Yésus terus ngomong: “Nèk kowé ngerti pawèhé Gusti Allah lan nèk kowé ngerti sapa sing njaluk ngombé marang kowé iki, mesti malah kowé déwé sing bakal njaluk ngombé marang Aku lan Aku bakal ngekèki kowé banyu sing marakké urip.”

¹¹ Wong wédok mau terus semaur: “Lah kowé ora nggawa timba, katik sumuré jeru pisan. Kepriyé enggonmu arep njikuk banyu sing

marakké urip iki? ¹² Sumur iki tinggalané Bapa Yakub. Dèkné déwé mbiyèn ngombé banyuné sumur iki, uga anak-anaké lan ingon-ingoné. Lah apa kowé ngungkuli Bapa Yakub, kok arep ngekèki banyu sing ngungkuli banyuné Bapa Yakub?”

¹³⁻¹⁴ Gusti Yésus terus ngomong: “Kabèh wong sing ngombé banyu iki bakal ngelak menèh, nanging sapa sing ngombé banyu sing sangka nggonku ora bakal ngelak menèh slawasé. Banyu sing sangka nggonku ndadèkké sumur sing mili terus ngetokké banyu sing marakké urip slawasé.”

¹⁵ Wong wédoké terus ngomong: “Gusti, mbok aku dikèki banyu sing mbok omong kuwi ta! Dadiné aku ora bakal ngelak menèh lan ora usah mbréné menèh nimba banyu.”

¹⁶ Gusti Yésus ngomong: “Kana bojomu dityeluk terus balik mbréné menèh!”

¹⁷ Wongé semaur: “Aku ora nduwé bojo Gusti.”

Gusti Yésus terus ngomong: “Pantyèn kowé ora goroh nèk kowé ngomong ora nduwé bojo. ¹⁸ Awit kowé wis kawin ping lima lan wong sing saiki manggon karo kowé kuwi dudu bojomu déwé. Pantyèn kowé ora goroh!”

¹⁹ Wong wédoké ngomong: “Gusti, aku saiki ngerti nèk Kowé kuwi nabi. ²⁰ Mbah-mbahané awaké déwé mbiyèn-mbiyèné pada nyembah Gusti Allah nang gunung iki. Nanging wong Ju mulangi nèk nyembah Gusti Allah kuwi kuduné namung nang kuta Yérusalèm. Kuwi sakjané kepriyé ta?”

²¹ Gusti Yésus ngomong: “Yu, ngandela ta, bakal ènèng wantyiné kowé ora bisa nyembah Gusti Allah nang gunung kéné lan uga ora bisa nang

Yérusalèm. ²² Kowé kuwi wong Samaritan ora ngerti sapa sing mbok sembah, nanging awaké déwé ngerti, awit wong sing bakal nylametké jagat kuwi tekané sangka bangsa Ju. ²³ Ora dadi sebab nang panggonan endi awaké déwé sing nyembah Gusti Allah, nanging sing dadi sebab kuwi kepriyé awaké déwé sing nyembah. Panyembah sing sak mestiné kuwi panyembah sing sangka Roh Sutyi lan sangka ati sing resik. Gusti Allah kepéngin disembah mengkono kuwi. Pantyèn, wiwit saiki manungsa bisa nyembah Gusti Allah sing sak benéré. ²⁴ Gusti Allah iku wujud Roh. Pasembahan sing temenan kuwi ya pasembahan sing ing roh lan sangka ati sing resik.”

²⁵ Wong wédok mau terus ngomong marang Gusti Yésus: “Aku ngerti nèk Kristus, Juru Slamet sing dijanji karo Gusti Allah, bakal teka. Mbésuk nèk Dèkné teka, Dèkné sing bakal ndunung-ndunungké awaké déwé bab prekara iki kabèh.”

²⁶ Gusti Yésus semaur: “Kristus kuwi ya Aku, sing ngomong karo kowé iki!”

²⁷ Dongé Gusti Yésus ijik omong-omongan karo wong wédoké, murid-muridé terus pada teka. Kabèh kagèt weruh Gusti Yésus omong-omongan karo wong wédok, nanging ora ènèng sing wani takon apa perluné lan apa sing diomong.

²⁸ Wong wédoké malah terus mblayu mulih nang kuta, kendiné ditinggal nang kono. Tekan nggoné terus nyeluki wong-wong ngomong: ²⁹ “Hayuk mèlu aku ta! Aku kepetuk wong sing ngomongi aku bab kabèh lelakoné uripku, senajan aku ora kenal wongé. Menawa waé Dèkné

Kristus!” ³⁰ Wong-wong terus pada lunga sangka kuta marani Gusti Yésus.

³¹ Murid-muridé terus ngomong marang Gusti Yésus: “Gusti, mbok mangan ndisik ta?”

³² “Ora,” Gusti semaur, “Aku nduwé pangan liyané, nanging kowé ora ngerti apa!”

³³ Murid-muridé terus pada takon marang sakpada-pada: “Apa wis ènèng sing ngekèki mangan Dèkné ya?”

³⁴ Gusti Yésus semaur: “Panganku kuwi nglakoni kekarepané Gusti Allah sing ngongkon Aku lan Aku kudu ngrampungké penggawéanku!

³⁵ Kowé lak ngomong ta: ‘Patang sasi menèh terus panèn.’ Nanging pada disawang déwé, sawah-sawahé wis kuning kudu dienèni. ³⁶⁻³⁷ Sing tukang panèn wis nampa upahé. Wis nglebokké panènané penggawéané, yakuwi wong-wong sing pada nampa urip langgeng. Saiki sing nyebar lan sing panèn pada bungah kabèh loro. Bener sing ngomong: ‘Sing siji nyebar, liyané panèn.’ ³⁸ Kowé kuwi pada tak kongkon ngenèni sebarané liyané. Liyané sing kemringet, nanging kowé sing panèn.”

³⁹ Wong Samaritan pirang-pirang sangka kuta terus pada pretyaya nèk Gusti Yésus kuwi Kristus. Bisané ngerti ya sangka paseksiné wong wédok mau, sing ngomong nèk Gusti Yésus ngerti lelakoné uripé dèkné. ⁴⁰ Mulané wong-wong terus pada nyuwun marang Gusti Yésus kongkon nginep nang kutané. Gusti Yésus ya terus nginep rong dina nang kono.

⁴¹ Wong-wong pada ngrungokké piwulangé Gusti Yésus, mulané sing pada pretyaya terus tambah okèh banget. ⁴² Wong-wong iki pada

ngomong karo wong wédoké: “Awaké déwé saiki pretyaya tenan, nanging ora namung jalaran kowé ngomongi awaké déwé, ora, nanging awaké déwé saiki wis krungu déwé. Mulané awaké déwé ngerti tenan nèk pantyèn Dèkné Kristus, sing ny-lametké jagat.”

Gusti Yésus nambani anaké

amtenar gedé

⁴³ Sakwisé rong dina kuwi Gusti Yésus terus mlaku terus nang bawah Galiléa. ⁴⁴⁻⁴⁵ Nang Galiléa kono wong-wong pada bungah banget ditekani Gusti Yésus, senajan Dèkné déwé ngomong nèk nabi kuwi nang negarané déwé ora diajèni. Nanging saiki pada ngerti kwasané Gusti Yésus, awit dongé pada mèlu nang Yérusalèm wayah Paskah wong-wong pada weruh Dèkné nindakké barang sing nggumun-nggumunké.

⁴⁶ Gusti Yésus terus teka nang kuta Kana menèh. Ya nang kuta iki Gusti Yésus ndadèkké banyu dadi anggur, dongé Dèkné teka sepisanan nang kéné. Enèng wong sangka Kapèrnakum sing anaké lanang lara. Wong iki amtenar gedé nang palèsé ratuné. ⁴⁷ Wongé krungu nèk Gusti Yésus wis balik nang Galiléa, wis ora nang Yudéa menèh. Anaké wongé lara nemen, wis arep mati, mulané wongé terus mara nang nggoné Gusti Yésus lan nyuwun Dèkné supaya mèlu mulih nambani botyahé. ⁴⁸ Gusti Yésus mandak ngomong: “Kowé nèk ora pada weruh tanda karo mripatmu déwé ora gelem pretyaya!”

⁴⁹ Nanging wongé ngetyek waé nyuwun Gusti Yésus: “Mbok melas ta Gusti, hayuk mèlu ta. Mengko anakku ndak mati!”

⁵⁰ Gusti Yésus semaur: “Wis, kana mulih waé. Anakmu wis mari.”

Wongé pretyaya tembungé Gusti Yésus, mulané terus mulih. ⁵¹ Nang dalan dèkné dipapak karo para peladèné. Para peladèn mau ngomong nèk botyahé wis mari.

⁵² Wongé terus takon jam pira botyahé mari. Wong-wong semaur: “Wingi jam siji!” ⁵³ “Jam siji!” Wongé terus kélingan nèk iki wantyiné dongé Gusti Yésus ngomong marang Dèkné: “Kana mulih! Anakmu wis mari!” Mulané dèkné lan wong sak omah kabèh pada pretyaya marang Gusti Yésus.

⁵⁴ Nang Galiléa kéné iki tanda kwasané Gusti Yésus sing nomer loro. Lelakon iki ora let suwi sakwisé Dèkné teka sangka Yudéa.

5

Gusti Yésus nambani wong

ing dina sabat

¹ Ora let suwi Gusti Yésus budal nang Yérusalèm, arep mèlu ngguyupi riyayané wong Ju. ² Nang Yérusalèm kono, ora adoh karo Lawang Wedus, ènèng blumbangé, sing ing basa Ibrani jenengé Betèsda. Blumbang iki diubengi karo gadri lima. ³ Gadri-gadriné kuwi kebek karo wong lara sing pating glétak nang kono. Enèng sing lamur, liyané lumpuh lan uga ènèng sing pintyang mbarang. Wong-wong iki pada ngentèni obahé banyuné blumbang kono. ⁴ Awit ènèng wantyiné mulékat

medun ngobahké banyuné. Nèk banyuné obah, sapa sing nyemplung ndisik ya bakal mari, ora perduli apa larané. ⁵ Nang kono ènèng wong sing wis lara telung puluh wolu taun suwéné. ⁶ Gusti Yésus weruh wongé lan ngerti nèk wong kuwi wis lara suwi banget, mulané ditakoni: “Apa kowé kepéngin mari tenan?”

⁷ Wongé semaur: “Lah kepriyé, aku ora nduwé sapa-sapa sing ngedunké aku nèk banyuné obah! Nèk aku arep nyemplung, aku wis kedisikan liyané.”

⁸ Gusti Yésus terus ngomong marang wongé: “Kowé ngadeka! Klasamu digulung lan mlakua!”

⁹ Wongé terus sakwat mari, nggulung klasané terus mlaku.

Kuwi tiba dina sabat. ¹⁰ Mulané para penggedéné bangsa Ju terus nyenèni wong sing ditambahi karo Gusti Yésus kuwi, ngomong: “Saiki lak dina sabat ta? Kowé ora kenèng manggul klasamu.”

¹¹ Nanging wongé semaur: “Lah aku dikongkon karo wong sing nambani aku kongkon manggul klasaku lan mlaku!”

¹² “Sapa sing ngongkon kowé?”

¹³ Nanging wongé ora ngerti sapa sing nambani dèkné, awit Gusti Yésus wis lunga, jalaran nang kono wongé malih okèh banget.

¹⁴ Ora let suwi Gusti Yésus kepetuk wongé nang Gréja Gedé. Gusti Yésus terus ngomong marang dèkné: “Saiki kowé wis mari ta! Aja nglakoni barang sing ora apik menèh, mengko kowé ndak tiba ing kasangsaran sing ngungkul-ungkuli mauné.”

15 Wongé terus lunga nang nggoné para penggedéné bangsa Ju, ngomongi nèk sing nambani dèkné kuwi Gusti Yésus. 16 Mulané para penggedé mau arep nyekel Gusti Yésus, awit Dèkné nambani wong ing dina sabat. 17 Nanging Gusti Yésus ngomong marang wong-wong kuwi: “Bapakku ora lèrèn enggoné tandang betyik, uga ora lèrèn ing dina sabat, mulané Aku uga ya nulungi wong terus, ora perduli ing dina apa.”

18 Tembungé Gusti Yésus kuwi marakké para penggedé tambah jèngkèlé lan pada kepéngin matèni Dèkné. Wong-wong kepéngin matèni Gusti Yésus kuwi ora namung jalaran Dèkné nerak wété dina sabat, nanging uga jalaran Dèkné ngarani nèk Gusti Allah kuwi Bapaké, tegesé Dèkné madakké Dèkné déwé karo Gusti Allah.

Pangwasané Anaké Gusti Allah

19 Gusti Yésus ngomong ngéné marang wong-wong mau: “Aku arep ngomong sak beneré. Aku ora bisa nindakké apa-apa sangka karepku déwé, nanging Aku nuruti karepé Bapakku. Apa sing ditindakké karo Gusti Allah Bapakku, yakuwi tak tindakké uga. 20 Bapakku nrésnani Aku. Dèkné nduduhké sembarang marang Aku, sembarang sing ditindakké karo Dèkné. Nambani wong kuwi durung apa-apa. Dèkné bakal nduduhké lelakon sing ngungkul-ungkuli kuwi, supaya kowé pada nggumun kabèh! 21 Kaya enggoné Gusti Allah Bapakku nangèké wong mati bisa urip menèh, Aku uga ngekèki urip marang sapa waé sak karepku. 22 Gusti Allah déwé ora ngrutu sapa-sapa. Kwasa kanggo ngrutu kuwi wis dipas-

rahké marang Anaké. ²³ Dadiné wong kabèh kudu ngajèni marang Anaké, kaya enggoné ngajèni marang Gusti Allah Bapaké. Sapa sing ora ngajèni marang Anaké ya ora ngajèni marang Gusti Allah Bapaké sing ngongkon Anaké.”

²⁴ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Kowé tak omongi sak beneré! Sapa sing ngrungokké tembungku lan pretyaya marang sing ngongkon Aku, wong kuwi nduwèni urip langgeng. Dèkné ora bakal disetrap, awit wis utyul sangka pati lan mlebu ing urip. ²⁵ Ngandela Aku ta! Ora suwi menèh sing pada mati bakal krungu swarané Anaké Gusti Allah. Sapa sing krungu swarané bakal urip. Sing tak omong iki saiki wis molai klakon. ²⁶ Gusti Allah Bapaké, sing ngekèki urip marang sembarang ing donya kéné, Dèkné wis ngekèkké kwasané marang Anaké, mulané Anaké uga bisa ngekèki urip marang sembarang ing donya. ²⁷ Gusti Allah Bapaké uga wis ngekèki kwasa marang Anaké kanggo ngrutu manungsa, awit Dèkné kuwi Anaké Manungsa. ²⁸ Aja kagèt lan aja nggumun! Mbésuk wong-wong sing wis dikubur bakal krungu swarané. ²⁹ Sing mauné pada nindakké betyik bakal tangi nampa kauripan. Sing pada nindakké ala bakal tangi nampa setrapané. ³⁰ Aku ora bisa nindakké apa-apa sangka karepku déwé. Aku manut karepé Gusti Allah. Uga nèk Aku ngrutu manungsa, Aku manut karepé Gusti Allah, mulané ya sak beneré. Aku ora nuruti karepku déwé, nanging karepé Gusti Allah, sing ngongkon Aku.”

Gusti Yésus nduwé seksi

³¹ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Nèk Aku déwé sing ngomongké bab Aku, bener kowé nèk ora gelem pretyaya. ³² Nanging Gusti Allah sing ngomongké bab Aku. Aku ngerti nèk Dèkné ora goroh. Apa sing diomong karo Dèkné bab Aku kuwi tenan. ³³ Kowé pada kongkonan takon marang Yohanes bab Aku. Apa dèkné goroh bab Aku? Lak ora ta? ³⁴ Aku ngomong ngono kuwi ora jalaran Aku mbutuhké paseksiné manungsa, nanging jalaran Aku kepéngin nèk kowé nampa keslametan. ³⁵ Yohanes kuwi kaya dian sing murup lan madangi lan namung sak untara kowé gelem kepadangan dian kuwi. ³⁶ Nanging Aku nduwèni seksi sing ngungkul-ungkuli paseksiné Yohanes. Awit penggawé-penggawé kongkonané Gusti Allah Bapakku sing tak tindakké saiki ngjutké nèk Gusti Allah déwé sing ngongkon Aku. ³⁷ Gusti Allah sing ngongkon Aku, Dèkné déwé wis ngomongké bab Aku, senajana kowé durung tau krungu swarané lan weruh rupané. ³⁸ Mulané pituturé Gusti Allah ora bisa manggon ing atimu, awit kowé ora pretyaya marang Aku, kongkonané Gusti Allah. ³⁹ Kowé pada nyinau Kitab Sutyi, awit kowé mikir nèk kuwi bisa ngekèki urip langgeng. Lah Kitab Sutyi kuwi ngomongké bab sapa? Apa ora ngomongké bab Aku? ⁴⁰ Nanging kowé ora gelem mara nang nggonku supaya bisa nampa urip langgeng.

⁴¹ “Aku ora kepéngin mbok elem. ⁴² Lan Aku wis ngerti nèk kowé ora trésna marang Gusti Allah. ⁴³ Aku teka jalaran Gusti Allah Bapakku ngongkon Aku, nanging Aku mbok tampik. Nèk

ènèng wong liyané sing tekané sangka karepé déwé malah mbok tampa. ⁴⁴ Kowé ora pada nggolèk lem-lemané Gusti Allah sing siji. Kowé namung kepéngin dielem manungsa, mulané kowé ora bisa pretyaya. ⁴⁵ Aja mikir nèk Aku bakal nyalahké kowé nang nggoné Gusti Allah Bapakku. Nanging nabi Moses déwé, sing mbok jagakké, dèkné sing nyalahké kowé. ⁴⁶ Kowé kuwi ora pretyaya marang nabi Moses. Awit nèk kowé pretyaya marang nabi Moses, kowé mesti ya pretyaya marang Aku, awit sing ditulis karo nabi Moses kuwi ya ngomongké bab Aku. ⁴⁷ Nanging nèk kowé ora pretyaya marang sing ditulis karo nabi Moses, mosok kowé ya bakal pretyaya tembungku?”

6

Gusti Yésus ngekèki mangan marang wong li-mang èwu

¹ Sakwisé kuwi Gusti Yésus terus ngabrah mér Galiléa. Mér iki uga jenengé mér Tibérias. ² Wong okèh banget pada ngetutké Dèkné, awit wis pada weruh penggawé sing nggumun-nggumunké, dongé Dèkné nambani sing lara. ³ Gusti Yésus terus munggah gunung lan njagong nang kono karo murid-muridé. ⁴ Saiki riyaya Paskah wis tyedek. ⁵ Kadung Gusti Yésus nyawang kiwa-tengen Dèkné weruh wong okèh gemruduk pada teka. Mulané Dèkné terus takon marang rasul Filipus: “Ngendi sing dodol roti kanggo ngekèki mangan wong-wong kabèh iki ya?” ⁶ Sakjané Gusti Yésus wis ngerti kepriyé enggoné arep ngekèki mangan

wong-wong iki, nanging Dèkné namung kepéngin ngerti sepira gedéné pengandelé rasul Filipus.

⁷ Rasul Filipus semaur: “Gusti, duwit sak tumpuk waé ijik kurang kanggo nukokké mangan wong seméné okèhé iki, senajana namung dikèki saktyuwil-saktyuwil!”

⁸⁻⁹ Rasul Andréas, adiké rasul Pétrus, terus ngomong: “Lah iki ènèng botyah nduwé roti lima lan iwak loro. Nanging apa ya sampé kanggo wong seméné okèhé?”

¹⁰ Gusti Yésus terus ngomong marang murid-muridé: “Wong-wong pada kongkon njagong kabèh!” Wong-wong terus pada njagong nang suketan. Namung wong lanangé kira-kira ènèng limang èwu okèhé. ¹¹ Gusti Yésus terus njikuk rotiné. Sakwisé Dèkné maturkesuwun marang Gusti Allah rotiné terus diedum. Iwaké mbarang, sakwisé didongakké terus diedum-edumké. Kabèh mangan sak wareké. ¹² Kadung wis warek kabèh Gusti Yésus terus ngongkon murid-muridé nglumpukké turahané, supaya ora ènèng sing dietyèh-etyèh. ¹³ Turuhané roti lima mau dilumpukké kabèh éntuk rolas ténggok.

¹⁴ Wong-wong pada nggumun weruh lelakon kaya ngono kuwi, mulané ngomong: “Pantyèn tenan, wong iki nabi sing kudu teka, nabi sing diarep-arep karo awaké déwé.” ¹⁵ Saiki Gusti Yésus ngerti nèk wong-wong arep meksa Dèkné kongkon dadi ratuné, mulané Dèkné terus lunga menèh munggah gunung, déwékan.

Gusti Yésus mlaku

nang nduwuré banyu

16-17 Kadung wis surup murid-muridé terus pada numpak prauné arep ngabrah nang kuta Kapèrnakum. Saiki wis molai peteng, nanging Gusti Yésus durung nututi. ¹⁸ Anginé selot banter lan ombaké ya selot gedé. ¹⁹ Kadung wis ndayung kira-kira limang kilomèter murid-murid mau weruh Gusti Yésus mlaku nang nduwuré banyu nyedeki prauné. Kabèh pada wedi. ²⁰ Nanging Gusti Yésus ngomong: “Aja pada wedi! Iki Aku!” ²¹ Murid-muridé terus nembung Gusti Yésus supaya mèlu numpak prauné. Nanging ora suwi, awit prauné wis tekan nggoné.

Wong-wong nggolèki Gusti Yésus

²²⁻²⁴ Ing ésuké wong pirang-pirang pada teka menèh nang panggonan sing ing winginé Gusti Yésus ngedum roti. Wong-wong iki mikiré Gusti Yésus ijik nang kono, awit wingi namung ènèng prau siji lan prau iki digawa ngabrah karo murid-muridé. Wong-wong weruh nèk Gusti Yésus ora mèlu ngabrah. Nanging kadung Gusti Yésus ora ketemu nang kono, wong-wong terus pada ngabrah nang Kapèrnakum karo prau-prau sing teka sangka kuta Tibérias. Wong-wong arep nggolèki Gusti Yésus.

*Gusti Yésus kuwi roti
sing ngekéki urip*

²⁵ Nang abrahan kono wong-wong terus nemu Gusti Yésus, terus pada takon: “Guru, lah kapan Kowé mbréné?”

²⁶ Gusti Yésus semaur: “Aku ngerti apa jalarané kowé pada nggolèki Aku. Kowé nggolèki Aku jalaran kowé wis pada mangan roti sampèk

warek. Ora jalaran kowé dunung tegesé tanda-tanda sing tak tindakké! ²⁷ Aja nggolèk pangan sing bakal entèk, nanging pada nglumui nggolèk pangan sing ora ènèng entèké, pangan sing bisa ngekèki urip langgeng. Anaké Manungsa sing bisa ngekèki pangan iki. Gusti Allah Bapakku wis ngekèki kwasa marang Aku.”

²⁸ Wong-wong terus takon: “Kekarepané Gusti Allah kuwi kepriyé ta? Awaké déwé kudu nglakoni apa waé?”

²⁹ Gusti Yésus semaur: “Kekarepané Gusti Allah kuwi namung iki: kowé kudu pretyaya marang Aku, awit Aku kongkonané Gusti Allah.”

³⁰ Wong-wong terus ngomong: “Nèk ngono, apa tandané nèk Kowé kongkonané Gusti Allah? Awaké déwé kepéngin weruh supaya bisa pretyaya marang Kowé. ³¹ Mbah-mbahané awaké déwé mbiyèn ya ora tau kekurangan pangan nang wustèn, awit dirangsumi roti sangka swarga karo nabi Moses, kaya sing ketulis nang Kitab: ‘Dèkné ngekèki mangan roti sangka swarga marang wong-wong.’”

³² Gusti Yésus terus ngomong: “Tak omong sak beneré, dudu nabi Moses sing ngekèki roti sangka swarga, nanging Gusti Allah Bapakku. Dèkné sing ngekèki roti sangka swarga, yakuwi roti sing sejati. ³³ Roti sing sangka nggoné Gusti Allah kuwi ya roti sing medun sangka swarga lan ngekèki urip langgeng marang manungsa.”

³⁴ Wong-wong terus nembung: “Guru, awaké déwé mbok dikèki roti iku sak terusé ta?”

³⁵ Gusti Yésus semaur: “Ya Aku iki roti sing ngekèki urip. Sapa sing mara nang nggonku

ora bakal ngelih menèh lan sapa sing pretyaya marang Aku ora bakal ngelak menèh. ³⁶ Aku pantyèn wis ngomong! Senajan kowé weruh Aku lan penggawéku, kowé ora pada pretyaya marang Aku. ³⁷ Nanging ènèng sing pada teka marani Aku, yakuwi wong sing dipilih lan sing dipasrahké marang Aku karo Gusti Allah Bapakku. Wong sing pada teka marani Aku kuwi ora bakal tak tampik. ³⁸ Aku medun sangka swarga kuwi ora arep nglakoni kekarepanku déwé, nanging Aku nglakoni kekarepané Gusti Allah sing ngongkon Aku. ³⁹ Lah kekarepané Gusti Allah kuwi apa? Ya iki: wong sing wis dipasrahké marang Aku kuwi aja sampèk ènèng sing ilang siji-sijia. Malah mbésuk, ing dina sing kèri déwé, dina sing wis dityawiské karo Gusti Allah, wong-wong iki bakal tak tangèkké sangka pati. ⁴⁰ Kekarepané Gusti Allah Bapakku kuwi ngéné: sapa sing nitèni nèk Aku Anaké lan pretyaya ing Aku bakal nduwèni urip langgeng lan bakal tak tangèkké ing dina kuwi.”

⁴¹ Wong-wong terus pada nggremeng. Ora pada ngandel apa sing diomong karo Gusti Yésus, ora ngandel nèk Dèkné roti sangka swarga. ⁴² “Mosok? Dèkné lak anaké Yosèf lan Maria ta? Lah kok wani ngomong nèk Dèkné medun sangka swarga?”

⁴³ “Aja pada pating gremeng,” Gusti Yésus se-maur. ⁴⁴ “Ora ènèng wong sing bisa dadi muridku, nèk dudu Bapakku, sing ngongkon Aku, narik wong kuwi. Mulané wong sing dadi muridku kuwi bakal tak tangèkké sangka pati, mbésuk ing dina sing kèri déwé. ⁴⁵ Sapa waé sing wis diwulang lan didunung-dunungké karo Gusti Allah

Bapakku bakal pretyaya marang Aku. Lak wis ketulis ta nang kitabé para nèk Gusti Allah bakal mulangi wong-wong! ⁴⁶ Ora ngomong nèk ènèng wong sing wis tau weruh Gusti Allah, ora. Sing wis tau weruh ya namung Aku iki, awit Aku tekané sangka nggoné Gusti Allah Bapakku. ⁴⁷ Pantyèn tenan. Sapa sing pretyaya marang Aku nduwèni urip langgeng. ⁴⁸ Aku iki roti sing ngekèki urip. ⁴⁹ Mbah-mbahanmu mbiyèn pada mati kabèh nang wustèn, senajan pada mangan manah. ⁵⁰ Séjé banget karo roti sing sangka swarga. Wong sing mangan roti kuwi ora bakal mati. ⁵¹ Aku iki roti sing nguripké, roti sing sangka swarga. Sapa sing mangan roti iki bakal urip slawasé. Roti sing tak kèkké ya awakku déwé iki. Awakku tak kèkké supaya jagat iki nduwèni urip.”

⁵² Sakwisé krungu Gusti Yésus ngomong ngono wong-wong terus pada bantah-bantahan karo kantya-kantyané déwé ngomong: “Lah gèk kepriyé wong iki enggoné arep ngekèkké dagingé marang awaké déwé kongkon mangan?”

⁵³ Gusti Yésus semaur: “Pada élinga! Nèk kowé ora mangan dagingé lan ngombé getihé Anaké Manungsa, kowé ora bakal nduwèni urip blas! ⁵⁴ Sapa sing mangan dagingku lan ngombé getihku nduwèni urip langgeng. Mbésuk, ing dina sing kèri déwé, wong kuwi bakal tak tangèkké sangka pati. ⁵⁵ Awit daging lan getihku kuwi pangan lan ombèn sing sejati. ⁵⁶ Wong sing mangan dagingku lan ngombé getihku bakal dadi siji karo Aku lan Aku uga dadi siji karo wongé. ⁵⁷ Gusti Allah Bapakku sing ngongkon Aku, Dèkné

ngekèki urip sing sejati. Aku urip, jalaran Dèkné ngekèki urip iki marang Aku. Mengkono uga sapa sing mangan dagingku bakal urip, jalaran Aku ngekèki urip iki marang Dèkné. ⁵⁸ Ya iku roti sing sangka swarga. Sapa sing mangan roti iki bakal urip slawasé. Ora tunggalé manah sing dipangan wong-wong mbiyèn nang wustèn. Awit kabèh pada mati.”

⁵⁹ Ya iku mau kabèh sing diomong karo Gusti Yésus, dongé Dèkné mulangi nang sinaguk nang kuta Kapèrnakum.

Tembung-tembung kasukman

lan panguripan

⁶⁰ Okèh wong sing pada mèlu Gusti Yésus. Kadung krungu piwulang mau terus pada sambat: “Piwulang iki abot! Sapa sing kuwat?”

⁶¹ Senajan ora ènèng sing ngomongi Dèkné, nanging Gusti Yésus ngerti nèk wong-wong mau ora setuju karo piwulangé, mulané pada nggremeng. ⁶² Gusti Yésus terus ngomong: “Lah kok pada kagèt? Mbésuk kowé bakal pada weruh déwé Anaké Manungsa balik menèh munggah nang swarga. ⁶³ Sing ngekèki urip kuwi namung Rohé Gusti Allah. Kekuwatané manungsa ora bisa nambahi apa-apa. Tembung-tembung sing tak omongké marang kowé kuwi ngrembuk bab kasukman. Tembung-tembung kuwi sing nguripké. ⁶⁴ Nanging nang tengahmu ènèng sing ora pretyaya.” Kawit mauné Gusti Yésus wis ngerti sapa waé sing ora gelem pretyaya lan sapa sing bakal ngelungké Dèkné marang mungsuhé.

⁶⁵ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Mulané Aku

wis ngomong marang kowé nèk ora ènèng wong gelem dadi muridku, nèk ora Gusti Allah Bapakku sing narik.”

⁶⁶ Sakwisé kuwi okèh wong sing pada mundur, ora gelem mèlu Gusti Yésus menèh.

Pengakoné rasul Pétrus

⁶⁷ Gusti Yésus terus ngomong marang murid sing rolas: “Apa kowé mbarang arep ninggal Aku?”

⁶⁸ Rasul Simon Pétrus semaur: “Gusti, lah awaké déwé kongkon mèlu sapa? Namung Kowé sing bisa mulangi awaké déwé bab urip langgeng. ⁶⁹ Awaké déwé saiki wis pretyaya lan wis ngerti tenan nèk Kowé kuwi Kristus, Anaké Gusti Allah sing urip.”

⁷⁰ Gusti Yésus ngomong: “Sing milih kowé kabèh wong rolas lak Aku déwé ta? Nanging nang tengahmu sing siji Sétan.” ⁷¹ Gusti Yésus nyemoni Yudas, anaké Simon sangka Iskariot. Awit, senajan Yudas tunggalé murid rolas, nanging dèkné sing bakal ngelungké Gusti Yésus marang mungsuhé.

7

Gusti Yésus lan seduluré

¹ Sakwisé kuwi Gusti Yésus mlaku turut bawah Galiléa. Dèkné ora gelem nang bawah Yudéa, awit para penggedéné wong Ju nang kono pada nggolèk jalaran arep matèni Dèkné. ² Saiki dongé arep ènèng riyaya gedé, yakuwi riyaya Ngedekké Tarup. ³ Mulané adik-adiké Gusti Yésus pada

ngomong marang Dèkné: “Mbok kéné ditinggal. Kana budal nang Yudéa waé, dadiné murid-muridmu bisa weruh kwasamu. ⁴ Sapa kepéngin kesuwur ora kenèng ndelikké pangwasané. Nèk niyat nduduhké kwasamu, ya dikétokké marang wong kabèh pisan.” ⁵ Adik-adiké ngomong ngono kuwi, jalaran ora pada pretyaya marang Dèkné.

⁶ Nanging Gusti Yésus semaur: “Kanggo Aku saiki durung wantyiné. Séjé karo kowé, kowé sak wantyi-wantyi bisa budal. ⁷ Wong-wong ora bisa sengit marang kowé, awit kowé tunggalé karo wong-wong. Nanging Aku disengiti banget, awit Aku nyalahké wong-wong nèk klakuané ala. ⁸ Kana kowé pada budal. Aku ora budal ndisik, awit kanggo Aku iki durung wantyiné.” ⁹ Mulané Gusti Yésus ya terus kèri nang Galiléa kaya sing diomong mau.

Gusti Yésus nang Gréja Gedé

¹⁰ Kadung adik-adiké wis pada budal, Gusti Yésus terus budal mbarang, nanging ijèn, tanpa ènèng wong sing ngerti. ¹¹ Nang riyaya kono para penggedéné wong Ju pada nggolèki Gusti Yésus. Pada takon marang sakpada-pada: “Wongé nang endi?”

¹² Pinemuné wong-wong bab Gusti Yésus séjé-séjé. Enèng sing ngomong: “Yésus kuwi wong apik!” Nanging ènèng liyané sing ngomong: “Ora, Dèkné arep nyasarké wong-wong!” ¹³ Nanging ora ènèng sing wani ngomong blaka, awit pada wedi karo para penggedé.

¹⁴ Nang tengahé minggu riyaya kuwi Gusti Yésus terus mlebu nang Gréja Gedé lan mulangi nang

kono. ¹⁵ Para penggedéné wong Ju pada nggumun banget, mulané ngomong: “Wong iki lak ora tau mèlu sekolahané awaké déwé ta? Lah kok nduwèni kaweruh semono okèhé?”

¹⁶ Gusti Yésus semaur: “Sing tak wulangké iki ora pikiranku déwé, nanging piwulangé Gusti Allah sing ngongkon Aku. ¹⁷ Sapa sing gelem nuruti karepé Gusti Allah mesti bakal nitèni déwé nèk sing tak omong kuwi piwulang sangka Gusti Allah, ora pikiranku déwé. ¹⁸ Wong sing mulang manut pikirané déwé kuwi namung nggolèk lemlemané wong kanggo dèkné déwé. Nanging sapa sing nuju supaya Gusti Allah sing dielem, wong kuwi mesti kenèng diendelké lan dèkné ora bakal niasarké. ¹⁹ Kowé lak wis ditinggali wèté Gusti Allah ta karo nabi Moses? Ya apa ora? Nanging siji waé ora ènèng sing nglakoni. Lah kenèng apa kowé kok arep matèni Aku?”

²⁰ Wong-wong semaur: “Kowé kuwi édan! Sapa sing arep matèni Kowé?”

²¹ Gusti Yésus ngomong: “Namung barang siji sing tak lakoni ing dina sabat, namung nambani wong lara, lah kowé kok wis pada ramé kaya ngono! ²² Wis ping pira waé kowé pada nyunati bayi lanang ing dina sabat nèk wolung dinané tiba ing dina kuwi. Awit nabi Moses wis mulangi kowé, kudu nyunati botyah bayi nèk umuré wis wolung dina. Nanging sakjané dudu nabi Moses sing molai karo sunatan. Sakdurungé nabi Moses ènèng, sunatan wis dilakokké. ²³ Nèk kowé nyunati botyah ing dina sabat jalaran kowé manut pernatané nabi Moses, lah kowé kok pada nesu karo Aku nèk Aku nambani wong ing dina sabat?”

²⁴ Mulané, nèk ngomong kuwi aja namung manut sak weruhmu ing njabané waé, nanging sembarang kudu mbok timbang sing apik ndisik.”

²⁵ Sakwisé kuwi terus ènèng wong siji-loro sangka Yérusalèm kono sing ngomong: “Iki lak wong sing digolèki arep dipatèni kaé ta! ²⁶ Lah Dèkné kok malah mulangi nang ngarepé wong-wong. Lah kok ora ènèng sing nyekel? Apa penggedé-penggedéné wong Ju saiki pada pretyaya nèk Dèkné Kristus? ²⁷ Mosok ah? Jaréné nèk Kristus teka ora ènèng wong ngerti Dèkné kuwi sangka ngendi! Nanging panggonané wong iki awaké déwé ngerti!”

²⁸ Mulané dongé Gusti Yésus mulangi nang Gréja Gedé Dèkné terus ngomong karo swara sing banter: “Bener, menawa waé kowé pada ngerti Aku iki sapa lan Aku iki sangka ngendi. Nanging tekaku iki ora sangka karepku déwé! Aku iki ènèng sing ngongkon lan sing ngongkon Aku kuwi kenèng mbok pretyaya. Mung waé kowé ora kenal marang Dèkné. ²⁹ Nanging Aku ngerti Dèkné, awit Aku tekané sangka nggoné Dèkné lan Dèkné sing ngongkon Aku.”

³⁰ Krungu kuwi wong-wong terus kudu nyekel Gusti Yésus, nanging ora ènèng sing wani, awit durung wantyiné. ³¹ Saiki malah wong okèh terus pada pretyaya marang Gusti Yésus. Wong-wong iki pada ngomong: “Ya iki Kristus. Apa bakal ènèng liyané sing bisa nindakké penggawé sing gedéné ngungkuli sing ditindakké wong iki. Aku ora ngandel!”

³² Para Farisi krungu omongané wong-wong

bab Gusti Yésus, mulané terus pada pertimbangan karo para pengarepé imam. Sakwisé kuwi para Farisi lan para pengarepé imam pada ngongkon sekaut-sekauté Gréja Gedé kongkon nyekel Gusti Yésus. ³³ Gusti Yésus ngomong: “Enggonku tyampur karo kowé iki namung garèk sedilut. Ora suwi menèh Aku bakal balik menèh nang nggoné sing ngongkon Aku mbréné iki. ³⁴ Kowé bakal nggolèki Aku, nanging ora bakal bisa nemu Aku, awit panggonan sing bakal tak enggoni iki kowé ora bisa nekani.”

³⁵ Para penggedéné wong Ju mau terus pada takon marang sakpada-pada: “Wong iki arep lunga nang endi ta kok ngomong nèk awaké déwé ora bakal bisa nemu Dèkné. Apa Dèkné arep lunga mèlu wong-wong sing saiki pada buyar tyampur wong Grik? Menawa arep mulangi wong-wong sing ora ngerti Gusti Allah? ³⁶ Aku kok ora dunung. Dèkné ngomong nèk awaké déwé bakal nggolèki Dèkné, nanging ora bakal nemu. Dèkné ngomong menèh nèk awaké déwé ora bakal bisa nekani panggonané Dèkné. Dèkné sakjané ngomongké apa ta?”

³⁷ Dina penutupé riyaya kuwi dina sing penting déwé. Gusti Yésus ngadek terus ngomong banter: “Sapa ngelak, mbrénéa nang nggonku, bakal tak kèki ngombé. ³⁸ Nang Kitab wis ketulis nèk banyu sing nguripké bakal mbludak sangka atiné wong sing pretyaya marang Aku!” ³⁹ Nang kéné Gusti Yésus ngomongké bab Roh Sutyi, tegesé, sapa sing pretyaya marang Dèkné bakal nampa Roh Sutyi. Nanging Roh Sutyi durung teka, awit Gusti Yésus durung munggah nang swarga.

Pinemuné wong-wong bab

Gusti Yésus séjé-séjé

⁴⁰ Okèh wong sing pada ngrungokké piwulangé Gusti Yésus mau. Enèng sing ngomong: “Wong iki pantyèn nabi sing kudu teka!”

⁴¹ Nanging ènèng liyané sing ngomong: “Ya, wong iki Kristus!”

Terus ènèng sing liyané menèh semaur: “Mosok? Apa Kristus tekané sangka Galiléa! Ora ngandel Aku? ⁴² Lak wis ketulis nang Kitab ta nèk Kristus kuwi turunané ratu Daved lan lairé kuwi nang Bètlehèm, kuta lairané ratu Daved.”

⁴³ Dadiné pikirané wong-wong mau bab Gusti Yésus ora tunggalé, ènèng sing ngomong ngéné, ènèng sing ngomong ngono. ⁴⁴ Enèng sing arep nyekel Dèkné, nanging ora pada wani.

⁴⁵ Sekaut-sekaut sing njaga Gréja Gedé terus pada balik menèh nang nggoné para pengarepé imam lan para Farisi, terus pada ditakoni: “Lah endi wongé? Kok ora mbok gawa mbréné?”

⁴⁶ Sekaut-sekaut mau semaur: “Piwulangé wongé jan nggumunké tenan. Awaké déwé durung tau krungu wong liyané ngomong kaya wong iki!”

⁴⁷ Para Farisi terus ngomong: “Lah apa kowé mbarang wis dikenèng karo wongé? ⁴⁸ Apa ènèng wong siji waé sangka para penggedéné wong Ju lan sangka para Farisi sing pretyaya marang Dèkné? Lak ora ènèng ta? ⁴⁹ Wong-wong kuwi pada keblinger, awit ora pada dunung isiné Kitab!”

⁵⁰ Ing tengahé para Farisi iki ènèng wong siji sing wis tau mara nang nggoné Gusti Yésus. Dèkné jenengé Nikodémes. ⁵¹ Nikodémes ngomong: “Miturut wèté agamané awaké déwé, awaké déwé ora kenèng nyalahké wong, sakdurungé wongé ditakoni lan digolèki apa salahé?”

⁵² Liyané pada semaur: “E, é, omongmu kok kaya-kaya kowé arep mbélani wong Galiléa kuwi. Mbok digolèki déwé nang Kitab ta, mengko lak kowé weruh déwé nèk Galiléa kuwi ora tau nge-tokké nabi.” ⁵³ Sakwisé iki wong-wong terus pada mulih nang omahé déwé-déwé.

8

Wong wédok laku bédang konangan

¹ Gusti Yésus ora mulih, nanging terus budal nang gunung Oléf. ² Esuké Dèkné mruput budal menèh nang Gréja Gedé. Wong okèh teka. Gusti Yésus terus njagong lan mulangi wong-wong iki. ³ Nang tengahé wulangan terus ènèng guru-guru Kitab lan wong Farisi pada teka ng-gawa wong wédok kongkon ngadek nang tengahé wong-wong. Wong wédok iki konangan laku bédang. ⁴ Guru-guru Kitab lan para Farisi terus ngomong marang Gusti Yésus: “Guru, wong wédok iki konangan laku bédang. ⁵ Miturut wèté nabi Moses wong sing nglakoni dosa kaya ngono kuwi kudu dipatèni, dibandemi watu. Lah pinemumu kepriyé?” ⁶ Wong-wong takon iki tujuané namung arep ngenèng Gusti Yésus, nggolèk jalaran kanggo nyalahké Dèkné. Nanging Gusti Yésus malah nd-ingkluk terus nulis nang lemah karo drijiné.

⁷ Wong-wong mau pada ngetyek terus kepéngin krungu Gusti Yésus semaur, mulané Gusti Yésus terus ngadek lan ngomong: “Sapa sing rumangsa blas ora nduwé salah kenèng molai mbandem watu marang wong wédok iki.” ⁸ Gusti Yésus terus ndingkluk lan nulis nang lemah menèh. ⁹ Kadung krungu Gusti Yésus semaur ngono guru-guru Kitab lan para Farisi terus pada lunga siji-siji, molai karo para pinituwa. Dadiné namung garèk Gusti Yésus déwé karo wong wédoké sing ijik nang ngarepé wong-wong kono. ¹⁰ Gusti Yésus terus ngadek lan takon marang wong wédoké: “Lah wong-wong sing nggawa kowé mbréné pada nang endi saiki? Apa ora ènèng sing nyalahké kowé?”

¹¹ Wongé semaur: “Ora Gusti, ora ènèng siji-sijia!”

Gusti Yésus terus ngomong: “Aku uga ora nyalahké kowé, kana mulih, nanging aja nglakoni dosa menèh!”

Gusti Yésus pepadangé jagat

¹² Ing liya waktu Gusti Yésus ngomong marang wong-wong: “Aku iki pepadangé jagat. Wong sing mèlu Aku ora bakal mlaku ing pepeteng menèh, nanging bakal nduwèni pepadangé urip.”

¹³ Para Farisi terus semaur: “Kowé kuwi ngomongké awakmu déwé, ora ènèng seksi liyané, tembungmu ora kanggo!”

¹⁴ Gusti Yésus terus ngomong: “Tembungku iki nyata, senajana namung Aku déwé sing ngomongké. Aku ngerti tekaku iki sangka ngendi lan paranku iki nang endi. Nanging kowé ora ngerti apa-apa bab Aku! ¹⁵ Kowé kuwi nèk

ngomong namung manut apa weruhmu waé. Aku ora nyalahké sapa-sapa. ¹⁶ Nanging semunggoné Aku kudu nyalahké, putusanku mesti bener, awit dudu Aku déwé sing nggawé putusan, nanging Aku karo Bapakku sing ngongkon Aku. ¹⁷ Nang wètmu déwé ketulis nèk paseksi bisané kanggo namung nèk ènèng wong loro sing nyeksèni. ¹⁸ Sing dadi seksiku kuwi wong loro, yakuwi Aku déwé lan Bapakku, sing ngongkon Aku.”

¹⁹ Wong-wong terus takon: “Lah endi Bapakmu.”

Gusti Yésus semaur: “Kowé kuwi ora ngerti Aku iki sapa, mulané kowé ya ora pada ngerti Bapakku. Semunggoné kowé ngerti Aku iki sapa, kowé ya mesti ngerti Bapakku!”

²⁰ Gusti Yésus ngomong iki dongé Dèkné mulangi nang Gréja Gedé. Dèkné ngadek tyedek karo kotakan-kotakan wadah duwit pawèh marang Gusti Allah. Ora ènèng wong sing nyekel Dèkné, awit durung wantyiné.

Gusti Yésus ora sangka jagat kéné

²¹ Ora let suwi Gusti Yésus terus ngomong menèh marang wong-wong: “Aku iki bakal lunga lan kowé bakal pada nggolèki Aku lan bakal mati nggémبول salahmu. Kowé ora bisa teka nang panggonan sing bakal tak parani.”

²² Para pengarepé wong Ju terus ngomong: “Lah wong kuwi kok ngomong nèk awaké déwé ora bisa teka nang panggonan sing arep diparani Dèkné. Wong kuwi arep nggantung apa kepriyé ta?”

²³ Gusti Yésus terus ngomong: “Kowé kuwi sangka ngisor, nanging Aku sangka nduwur. Kowé wong donya kéné, nanging Aku ora.
²⁴ Mulané, Aku wis ngomong nèk kowé bakal mati nggawa salahmu. Awit nèk kowé ora pada pretyaya nèk Aku iki pantyèn wujud kaya sing tak omong, tenan, nèk mati kowé bakal nggawa salahmu.”

²⁵ Wong-wong terus takon: “Kowé kuwi sakjané sapa ta?”

Gusti Yésus semaur: “Iku wis ora usah tak omong menèh, awit enggonku ngomong wis ora kurang-kurang. ²⁶ Okèh prekara sing kudu tak omong kanggo nduduhké salahmu, nanging Aku emoh ngomongké kuwi. Aku namung kepéngin nggelarké marang saben wong apa tembungé sing ngongkon Aku. Dèkné kuwi bener lan kenèng dipretyaya.”

²⁷ Wong-wong ora ngerti nèk Gusti Yésus ngomongké bab Gusti Allah, Bapaké. ²⁸ Mulané Gusti Yésus terus ngomong: “Mbésuk nèk kowé wis pada ngunggahké Anaké Manungsa nang kayu pentèngan, kowé bakal ngerti Aku iki sapa. Kowé uga bakal ngerti nèk Aku ora nglakoni apa-apa sangka karepku déwé, nanging sing tak omong namung manut piwulangé Gusti Allah Bapakku marang Aku. ²⁹ Sing ngongkon Aku kuwi slawasé karo Aku. Dèkné ora tau ninggal Aku déwé, awit Aku slawasé namung nglakoni sembarang sing ndadèkké legané atiné Dèkné.”

³⁰ Sakwisé Gusti Yésus ngomongké kuwi mau kabèh terus okèh wong sing pada pretyaya marang Dèkné.

Turunané Bapa Abraham

³¹ Gusti Yésus terus ngomong marang wong Ju sing pada pretyaya: “Nèk kowé pada nglakoni piwulangku, kowé kuwi nyata dadi muridku.

³² Kowé bakal nglakoni kekarepané Gusti Allah lan jalaran sangka kuwi kowé bakal merdéka.”

³³ Wong-wong terus semaur: “Kowé kuwi ngomong apa ta? Awaké déwé bakal merdéka? Kapan awaké déwé tau dadi slafé wong? Awaké déwé lak turunané Bapa Abraham ta?”

³⁴ Gusti Yésus semaur: “Pada ngertia! Sapa waé sing nglakoni ala kuwi dadi slafé ala. ³⁵ Slaf kuwi ora nduwèni kwasa apa-apa lan ora bakal slawasé nang omahé sing nduwé. Nanging anaké wongé nduwèni kwasa nang omah kono slawasé.

³⁶ Mulané, nèk Anaké Gusti Allah wis ngluwari kowé, kowé bakal merdéka tenan. ³⁷ Aku ngerti nèk kowé kuwi kabèh turunané Bapa Abraham, nanging senajan ngono kowé pada arep matèni Aku, awit piwulangku blas ora mbok tanpa ing atimu. ³⁸ Sing tak omong iki apa sing diduduhké marang Aku karo Bapakku, nanging kowé kuwi nglakoni kekarepané bapakmu, yakuwi Sétan.”

³⁹ Wong-wong semaur: “Bapaké awaké déwé kuwi Bapa Abraham!”

Gusti Yésus ngomong: “Nèk kowé kuwi turunané Bapa Abraham tenan, klakuanmu ya mesti kaya Bapa Abraham! ⁴⁰ Aku ngomongi kowé bab sing bener lan sing nyata, awit iki Aku krungu sangka nggoné Gusti Allah déwé, malah Aku arep mbok patèni. Apa Bapa Abraham

mbiyèn ya ngono? Lak ora ta! ⁴¹ Kowé kuwi niru bapakmu!”

Wong-wong terus semaur: “Bapakmu? Gusti Allah déwé bapaké awaké déwé lan awaké déwé ora tau ninggal Dèkné.”

Anak-anaké Sétan

⁴² Gusti Yésus ngomong: “Semunggoné Gusti Allah kuwi bapakmu tenan, kowé mesti ya trésna marang Aku. Aku iki tekané sangka nggoné Gusti Allah terus mara nang tengahmu. Aku mbréné iki ora sangka karepku déwé, nanging Gusti Allah sing ngongkon Aku. ⁴³ Kowé kuwi ora pada dunung tembungku, awit kowé ora sabar ngrungokké piwulangku! ⁴⁴ Kowé kuwi anaké Sétan lan kowé namung seneng nuruti karepé bapakmu. Sétan kuwi kawit mbiyèné tukang matèni. Klakuané blas ora tau ènèng beneré, awit dèkné setitik waé ora ènèng beneré. Nèk dèkné goroh kuwi pantyèn wis lumrah, awit dèkné tukang goroh lan goroh kuwi tukulé sangka Sétan. ⁴⁵ Mulané ora nggumunké nèk kowé ora pada pretyaya marang piwulangku, awit piwulangku kuwi bener. ⁴⁶ Jajal, sapa sing bisa nduduhké dosaku? Kenèng apa kowé kok ora pada pretyaya marang Aku, senajana Aku ngomong sak beneré. ⁴⁷ Pantyèn! Wong nèk anaké Gusti Allah tenan mesti ya nggugu tembungé Gusti Allah. Nanging kowé dudu anaké Gusti Allah, mulané ya ora pada nggatèkké marang piwulangé!”

Gusti Yésus lan Bapa Abraham

⁴⁸ Wong-wong terus ngomong: “Awaké déwé lak wis ngomong ta, kowé dudu wong Ju tenan, nanging wong Samaritan. Kowé keleton sétan!”

⁴⁹ Gusti Yésus semaur: “Ora, Aku ora keleton sétan. Aku nggunggung Gusti Allah Bapakku, nanging kowé malah ngèlèk-èlèkké Aku. ⁵⁰ Aku ora kepéngin dielem, ora. Enèng siji sing ngelem Aku lan Dèkné bakal ndudukké sapa sing bener lan sapa sing klèru. ⁵¹ Elinga! Wong sing nglakoni piwulangku kuwi slawasé ora bakal ngalami pati.”

⁵² Wong-wong Ju mau terus pada ngomong: “Saiki awaké déwé ngerti tenan nèk kowé gemblung. Bapa Abraham lak mati ta? Lan para nabi mbarang! Lah kowé kok ngomong: ‘Sapa sing nglakoni piwulangku ora bakal mati?’ ⁵³ Lah nèk Bapa Abraham waé mati, para nabi uga kabèh mati, lah kowé kuwi sapa? Apa kowé ngungkuli Bapa Abraham?”

⁵⁴ Gusti Yésus semaur: “Apa Aku ngungkuli Bapa Abraham? Semunggoné Aku ngelem awakku déwé, tembungku ora ènèng ajiné. Nanging Gusti Allah déwé, Bapakku, sing ngelem Aku. Dèkné sing mbok arani Gusti Allahmu. ⁵⁵ Nanging kowé ora kenal marang Dèkné. Aku iki sing kenal marang Dèkné. Aku goroh nèk Aku ngomong Aku ora kenal marang Dèkné, kaya enggonmu pada goroh kuwi. Aku kenal marang Dèkné lan Aku manut marang tembungé. ⁵⁶ Bapa Abraham ngarep-arep tekaku karo bungah. Saiki kuwi wis klakon, mulané Dèkné ya bungah tenan.”

⁵⁷ Wong-wong mau terus ngomong marang

Gusti Yésus: “Lah umurmu waé durung ènèng sèket taun kok ngomong nèk wis weruh Bapa Abraham?”

⁵⁸ Gusti Yésus semaur: “Pada ngertia! Sakdurungé Bapa Abraham ènèng Aku wis ènèng.”

⁵⁹ Wong-wong terus pada njikuk watu kanggo mbandemi Gusti Yésus, nanging Dèkné terus ndelik lan lunga sangka Gréja Gedé kono.

9

Gusti Yésus nambani wong lamur

¹ Dongé Gusti Yésus mlaku Dèkné terus weruh wong sing lamur kawit lairé. ² Murid-muridé terus takon: “Guru, apa sing marakké wong iki lair lamur: salahé dèkné déwé apa salahé wong tuwané?”

³ Gusti Yésus semaur: “Ora salahé sapa-sapa! Wongé déwé ora salah lan wong tuwané ya ora salah. Wong kuwi lamur supaya kwasané Gusti Allah bisa kétok sangka uripé. ⁴ Saiki pumpung ijik awan awaké déwé kudu nyambutgawé nuruti kekarepané Gusti Allah sing ngongkon Aku. Ora suwi menèh wengi bakal teka lan awaké déwé ora bisa nyambutgawé apa-apa menèh. ⁵ Suwéné Aku nang jagat kéné Aku pepadangé jagat.”

⁶ Sakwisé ngomong ngono Gusti Yésus terus idu nang lemah. Lemahé terus diulet-ulet karo iduné terus diusapké mripaté wongé sing lamur. ⁷ Gusti Yésus ngomong marang wongé: “Kana saiki raup nang blumbang Siloam!” (Siloam kuwi tegesé: sing dikongkon.) Wongé terus budal. Sakwisé raup dèkné terus mulih, nanging saiki mripaté wis weruh.

⁸ Tangga-tanggané lan wong-wong liyané sing saben dinané weruh wongé ngemis pada rasan-rasan: “Wong iki apa dudu sing tukang ngemis kaé?”

⁹ Enèng sing semaur: “Ya, pantyèn dèkné!” Liyané ngomong: “Dudu, namung rupané sing kaya dèkné.”

Nanging wong sing mauné lamur semaur: “Pantyèn aku iki sing tukang ngemis!”

¹⁰ Wong-wong terus takon: “Lah saiki kowé kok bisa weruh?”

¹¹ “Wong sing jenengé Yésus sing nambani aku. Dèkné ngulet-ulet lemah karo iduné terus diusapké mripatku. Sakwisé kuwi aku terus dikongkon raup nang blumbang Siloam. Kadung aku wis raup aku terus bisa weruh.”

¹² Wong-wong takon: “Lah wongé nang endi?” “Embuh ya,” wongé semaur.

Para Farisi kepéngin ngerti kepriyé wongé bisané mari

¹³⁻¹⁴ Gusti Yésus enggoné ngulet-ulet lemah karo iduné kanggo nambani wong lamur mau ing dina sabat. Ing dina sabat kuwi wong Ju ora éntuk nyambutgawé apa-apa, mulané wongé terus digawa nang nggoné para Farisi arep dikelahké.

¹⁵ Wongé ditakoni: “Kepriyé mripatmu bisané mari?” Wongé semaur: “Mripatku diusapi lemah teles, aku terus raup terus bisa weruh!”

¹⁶ Enèng para Farisi sing terus ngomong: “Aku ora ngandel nèk wong iki kongkonané Gusti Allah. Nèk wongé ngerti Gusti Allah mosok nerak wèté dina sabat?”

Nanging liyané ngomong: “Nèk wong ala mosok bisa nambani wong lamur?” Pinemuné wong-wong séjé-séjé.

¹⁷ Wongé terus ditakoni menèh: “Kowé sing ditambahi karo wongé, lah kowé ngarani wongé kuwi sapa?”

“Dèkné kuwi nabi,” wongé semaur.

¹⁸ Nanging para penggedéné wong Ju ora ngandel nèk wongé kuwi mauné lamur terus saiki bisa weruh. Mulané terus nyeluk wong tuwané.

¹⁹ Wong tuwané ditakoni: “Apa iki anakmu sing jaréné lamur kawit lairé. Lah saiki kok bisa weruh?”

²⁰ Wong tuwané semaur: “Ya, iki anakku sing lamur kawit lairé! ²¹ Nanging awaké déwé ora ngerti kepriyé dèkné bisané weruh saiki lan sapa sing nambani. Mbok dèkné ditakoni déwé ta. Dèkné wis gedé, mesti ya bisa ngomong déwé!”

²² Wong tuwané ngomong ngono kuwi, jalaran pada wedi karo para Farisi. Awit para Farisi wis pada setuju nèk sapa waé sing ngakoni nèk Gusti Yésus kuwi Kristus, wong kuwi bakal ditokké sangka sinaguk. ²³ Kuwi jalarané wong tuwané ngomong marang wong-wong kongkon takon déwé.

²⁴ Wongé terus dityeluk sepisan menèh lan diomongi: “Janjia nang ngarepé Gusti Allah nèk kowé ora goroh. Awaké déwé weruh nèk Yésus kuwi wong salah.”

²⁵ Wongé semaur: “Embuh wongé wong salah embuh ora, kuwi aku ora ngerti. Aku namung ngerti nèk aku mauné lamur, nanging saiki aku bisa weruh!”

26 “Lah kowé diapakké kok saiki bisa weruh?”

27 “Aku mau lak wis ngomong ta, nanging kowé ora gelem ngrungokké. Apa kowé mbarang kepéngin dadi muridé Dèkné!”

28 Wong-wong terus pada nesu ngomong: “Kowé sing dadi muridé Dèkné. Awaké déwé iki muridé nabi Moses. 29 Awaké déwé ngerti nèk Gusti Allah wis omong-omongan karo nabi Moses, nanging Yésus kuwi embuh sangka ngendi, awaké déwé ora ngerti.”

30 Wongé terus semaur: “Saiki aku jan nggumun tenan. Lah wongé sing nambani mripatku marakké aku bisa weruh kok kowé durung ngerti Dèkné kuwi sapa? 31 Awaké déwé ngerti nèk Gusti Allah ora nampa pandangané wong salah. Gusti Allah namung ngrungokké marang wong sing ngajèni lan manut marang Dèkné. 32 Kawit mbiyèn awaké déwé ora tau krungu nèk ènèng wong tau nambani mripaté wong lamur kawit lairé, terus bisa weruh. 33 Nèk wong iki dudu Gusti Allah sing ngongkon Dèkné mesti ya ora bisa nambani aku?”

34 Para Farisi terus semaur: “Kowé kuwi apa? Kawit lairmu tekan saiki kowé kebek salah. Lah kowé kok arep mulangi awaké déwé!” Wongé terus dietokké sangka sinaguk.

35 Gusti Yésus krungu nèk wongé dietokké sangka sinaguk. Kadung kepetuk karo wongé Dèkné terus ngomong: “Apa kowé pretyaya marang Anaké Manungsa?”

36 Wongé semaur: “Lah Anaké Manungsa kuwi sapa ta? Aku kepéngin ngerti, dadiné aku bisa pretyaya marang Dèkné.”

³⁷ Gusti Yésus ngomong: “Kowé wis weruh wongé, ya sing omong-omongan karo kowé iki!”

³⁸ “Aku pretyaya, Gusti!” Wongé terus niba nyembah Gusti Yésus.

³⁹ Gusti Yésus ngomong: “Tekaku nang jagat kéné ngétokké sapa sing gelem manut marang Gusti Allah lan sapa sing ora! Dadiné, sing lamur bisa weruh lan sing weruh dadi lamur.”

⁴⁰ Enèng wong Farisi sing krungu kuwi terus pada ngomong: “Apa awaké déwé iki lamur?”

⁴¹ Gusti Yésus semaur: “Semunggoné kowé lamur, kowé ora nduwé salah. Lah saiki kowé déwé ngomong nèk kowé weruh, mulané kowé salah sak terusé!”

10

Gusti Yésus pangon sing sejati

¹ Gusti Yésus terus mulangi wong-wong mau nganggo gambar ngéné: “Iki dirungokké sing apik. Nèk ènèng wong mlebu kandang wedus, nanging ora liwat lawangé, wong kuwi mesti maling apa tukang ngrampok. ²⁻³ Pangoné mlebu kandang liwat lawangé lan sing jaga kandang mesti bakal mbukakké lawangé. Wedusé kabèh nitèni swarané pangoné. Wongé nyeluki jenengé wedusé siji-siji terus digiring metu arep diengon. ⁴ Nèk wedusé kabèh wis dietokké, pangoné terus mlaku nang ngarep déwé. Wedusé terus ngetutké dèkné, awit kabèh nitèni swarané. ⁵ Wedus-wedus iki ora bakal ngetutké wong liyané. Nèk ènèng wong liyané teka, wedusé malah pada mblayu lunga, awit ngerti nèk kuwi dudu pangoné.”

⁶ Gusti Yésus nganggo gambar iki, nanging wong-wong ora dunung.

⁷⁻⁸ Mulané Dèkné terus ndunung-ndunungké ngéné: “Omongku iki dirungokké sing apik tenan! Ya Aku iki lawangé kandang wedus. Kabèh sing tekané sakdurungé Aku, kuwi maling lan tukang ngrampok. Mulané wedus-wedus ora ngrungokké swarané. ⁹ Aku iki lawangé. Wong sing mlebu liwat Aku bakal slamet. Wong kuwi mlebu-metu bakal nemu pangan. ¹⁰ Kowé pada ngerti, maling kuwi tekané namung arep nyolong, matèni lan ngrusak. Nanging Aku teka ngekèki urip kalubèran.

¹¹ “Aku iki pangon sing sejati. Pangon sing sejati saguh mati nglabuhi wedus-wedusé. ¹²⁻¹³ Wong sing namung kerja angon kuwi dudu pangoné lan dudu sing nduwé wedusé. Wong kaya ngono kuwi malah mblayu lunga nèk ènèng kéwan galak teka arep mangan wedusé. Wedus-wedusé mesti ditinggal, awit dèkné namung kerja. Wedus-wedusé ditubruk karo kéwané galak terus pada buyar. ¹⁴⁻¹⁵ Aku iki pangon sing sejati. Kaya enggoné Gusti Allah Bapakku mangertèni Aku lan Aku mangertèni Dèkné, kaya ngono uga Aku ngerti wedusku siji-sijiné lan wedusku siji-sijiné ya ngerti Aku. Aku ora éman uripku kanggo nglabuhi wedus-wedusku. ¹⁶ Aku uga nduwé wedus-wedus liyané sing ora nang kandang kéné. Wedus-wedus kuwi uga kudu tak engon lan bakal pada ngrungokké swaraku. Bakal tak giring dadi siji karo wedus-wedus sing wis nang kéné. Dadiné wedus-wedusku kabèh bakal tunggal kandang lan

tunggal pangon.

¹⁷ “Gusti Allah Bapakku nrésnani Aku, awit Aku masrahké uripku, supaya Aku bisa nampa uripku menèh. ¹⁸ Aku masrahké uripku sangka karepku déwé. Ora ènèng sing bisa ngrebut sangka Aku. Mati ya karepku déwé lan urip ya karepku déwé. Kuwi kekarepané Gusti Allah Bapakku.”

¹⁹ Tembung-tembungé Gusti Yésus kuwi marakké para penggedéné wong Ju sing nang kono pada èngkèl-èngkèlan. ²⁰ Okèh sing ngomong: “Yésus kuwi wong édan, wong keleton sètan. Aja dirungokké.”

²¹ Saloké ngomong: “Nèk wong keleton sètan mosok bisa mulangi kaya ngono. Mosok sètan bisa nambani wong lamur? Lak ora ta?”

Sing pretyaya lan sing ora

²² Saiki nang kuta Yérusalèm ènèng riyaya gedé. Saben taun ènèng riyaya iki kanggo ngélingké bukakané Gréja Gedé. Riyaya iki tiba wayahé adem. ²³ Gusti Yésus mlaku-mlaku nang Gréja Gedé kono nang panggonan sing jenengé Gadriné Soléman. ²⁴ Para penggedéné wong Ju terus pada ngubengi Dèkné takon: “Mbok awaké déwé ndang diomongi ta! Nèk kowé kuwi pantyèn Kristus tenan, mbok ngomong blaka ta?”

²⁵ Gusti Yésus terus semaur: “Aku lak wis ngomong ta! Nanging kowé ora gelem pretyaya. Aku nindakké penggawé sing nggumun-nggumunké kanggo tanda nèk Gusti Allah Bapakku sing ngongkon Aku lan sing ngekèki kwasa Aku. ²⁶ Nanging kowé meksa ora pretyaya. Kowé ngerti kenèng apa kowé kok ora pada

pretyaya? Jalaran kowé kuwi dudu wedusku.

²⁷ Wedusku nitèni swaraku lan mèlu Aku. Aku ngerti wedusku siji-sijiné. ²⁸ Kabèh tak kèki urip langgeng lan ora bakal tiba ing karusakan.

Ora ènèng sing bisa ngrebut wedusku sangka tanganku. ²⁹ Gusti Allah Bapakku sing ngekèki wedus-wedus kuwi marang Aku lan kwasané

Gusti Allah Bapakku kuwi ngungkuli kwasa sak kabèhé. Ora ènèng sing bisa ngrebut wedus-wedusku sangka kwasané Gusti Allah Bapakku.

³⁰ Aku karo Gusti Allah Bapakku kuwi tunggalé.”

³¹ Para penggedéné wong Ju terus njikuki watu menèh arep dienggo mbandemi Gusti Yésus.

³² Gusti Yésus terus ngomong: “Kowé lak wis pada weruh déwé ta? Wis ping pira Aku nindakké penggawé betyik? Kuwi mau kabèh sangka karepé Gusti Allah Bapakku. Lah sing endi sing marakké kowé arep mbandemi watu Aku?”

³³ Wong-wong mau terus semaur: “Dudu kuwi sing marakké awaké déwé arep mbandemi kowé! Kowé kuwi namung manungsa ta? Lah kok ngomong nèk Kowé karo Gusti Allah tunggalé. Kowé kuwi ngèlèk-èlèkké Gusti Allah!”

³⁴ Gusti Yésus terus ngomong: “Nang kitabmu déwé Gusti Allah lak tau ngomong ngéné ta marang wong-wong sing dikongkon nuntun bangsané: ‘Kowé kuwi pada tak arani allah!’ Lan kowé ngerti ta nèk sing ketulis nang Kitab kuwi nyata. ³⁵⁻³⁶ Lah nèk wong-wong sing dipilih dikongkon nuntun bangsané diarani allah karo Gusti Allah, lah kowé kok pada nyalahké Aku. Kok pada ngomong nèk Aku ngèlèk-èlèkké Gusti Allah? Lak Gusti Allah déwé ta sing miji Aku lan

ngongkon Aku teka nang jagat kéné? Lah Aku kok ora éntuk ngomong nèk Aku iki Anaké Gusti Allah?
³⁷ Nèk Aku ora ngétokké kwasané Gusti Allah Bapakku, kowé ora usah pretyaya marang Aku.
³⁸ Kowé kabèh wis pada weruh déwé, nanging meksa kowé ora pada pretyaya marang Aku. Senajana kowé ora pretyaya marang Aku, mbok pada pretyayaa tanda-tanda sing tak tindakké kuwi. Dadiné kowé bisa nitèni lan dunung nèk Gusti Allah Bapakku karo Aku siji lan Aku karo Gusti Allah Bapakku ya siji.”

³⁹ Wong-wong krungu Gusti Yésus ngomong ngono kuwi terus arep nyekel Dèkné, nanging Gusti Yésus terus nglungani.

⁴⁰ Dèkné terus ngabrah laut Yordan tekan sakwi-jiné panggonan. Mbiyèn Yohanes molai mbaptis nang panggonan kuwi. Gusti Yésus terus nang kono rada suwi. ⁴¹ Okèh wong pada teka nang nggoné Gusti Yésus lan pada ngomong: “Yohanes déwé ora tau nindakké penggawé sing nggumunké, nanging sembarang sing diomong karo dèkné bab Gusti Yésus kuwi nyata.” ⁴² Mulané wong okèh terus pada pretyaya marang Gusti Yésus.

11

Lasarus ninggal

¹ Saiki nang désa Bétani ènèng wong lara. Wong iki jenengé Lasarus, kakangé Marta lan Maria.
² Ya Maria iki sing ora let suwi menèh ngusapi sikilé Gusti Yésus karo lenga wangi sing larang terus dilapi karo rambuté. ³ Marta lan Maria terus

kongkonan ngomongi Gusti Yésus nèk Lasarus lara. Lasarus kuwi ditérsnani karo Gusti Yésus.

⁴ Kadung Gusti Yésus krungu kabaré, Dèkné terus ngomong ngéné: “Pernyakit iki ora bakal marakké Lasarus ninggal, malah bakal kanggo ngluhurké Gusti Allah lan jalaran sangka kuwi uga ngluhurké Anaké Gusti Allah.”

⁵⁻⁶ Bener Gusti Yésus trésna tenan marang Lasarus, Marta lan Maria, nanging Dèkné meksa ora ndang budal, malah ijik ngentèni rong dina menèh. ⁷ Sakwisé rong dina kuwi Gusti Yésus terus ngejèk murid-muridé ngomong ngéné: “Hayuk budal nang Yudéa menèh!”

⁸ Murid-muridé semaur: “Guru, apa Kowé wis lali nèk para penggedéné wong Ju pada arep matèni kowé nang kana. Lak durung suwi waé ta? Lah Kowé kok arep balik nang Yudéa menèh?”

⁹ Gusti Yésus ngomong ngéné: “Sedina kuwi lak rolas jam ta. Nèk kowé mlaku ing wayah awan kowé ora bakal kesandung, awit padang. ¹⁰ Nanging nèk kowé mlaku ing wayah wengi, kowé bakal kesandung, awit peteng.” ¹¹ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Lasarus, kantyané awaké déwé, wis turu saiki, nanging dèkné arep tak gugah.”

¹²⁻¹³ Murid-muridé mikir nèk Lasarus wis bisa turu kepénak, mulané terus pada ngomong: “Gusti, nèk Lasarus wis bisa turu kepénak, dèkné ya mesti ndang mari.” ¹⁴ Sakjané Gusti Yésus ngomongké nèk Lasarus wis ninggal, mulané terus ngomong blaka waé: “Lasarus wis ninggal! ¹⁵ Aku bungah nèk Aku durung nang kana, dadiné kowé bisa weruh menèh lan bisa pretyaya.

Mulané hayuk saiki pada budal nang nggoné Lasarus.”

¹⁶ Rasul Tomas, anak kembar, terus ngomong marang murid-murid liyané: “Hayuk awaké déwé pada mèlu waé, dadiné bisa mati bareng karo Gusti Yésus.”

Gusti Yésus sing nangèké wong mati lan sing ngekèki urip

¹⁷ Kabèh terus budal nang désa Bétani. Kadung wis tekan nggoné, Gusti Yésus krungu nèk Lasarus wis dikubur patang dina. ¹⁸ Bétani kuwi ora adoh karo Yérusalèm, namung kira-kira telung kilomèter. ¹⁹ Mulané para penggedéné wong Ju okèh sing pada teka niliki Maria lan Marta sing kepatèn.

²⁰ Kadung krungu nèk Gusti Yésus teka, Marta terus metu arep mapak, nanging Maria ora mèlu.

²¹ Marta terus ngomong marang Gusti Yésus: “O Gusti, nèk Kowé wis teka kawit wingi-wingi kakangku mesti ora sida ninggal. ²² Nanging uga saiki, senajan dèkné wis ninggal, aku ngerti nèk Gusti Allah bakal ngekèki Kowé apa penjalukmu.”

²³ Gusti Yésus semaur: “Marta, kakangmu bakal urip menèh.”

²⁴ Tembungé Marta: “Bener Gusti, aku ngerti nèk dèkné bakal urip menèh, mbésuk ing dina sing kèri déwé, nèk kabèh wong mati bakal tangi menèh!”

²⁵ Gusti Yésus terus ngomong: “Ya Aku iki sing nangèké wong mati lan ngekèki urip langgeng. Sapa sing pretyaya marang Aku bakal urip menèh, senajan wis mati. ²⁶ Wong kuwi wis nampa

urip langgeng lan ora bakal mati slawasé, jalaran pretyaya marang Aku. Apa kowé pretyaya kuwi, Marta?”

²⁷ Marta semaur: “Ya Gusti, aku pretyaya tenan nèk Kowé kuwi Kristus, Anaké Gusti Allah sing kudu teka nang jagat kéné.”

²⁸ Marta terus balik nang nggoné Maria lan ngomong alon-alon marang dèkné: “Maria, Guruné wis teka. Dèkné nékokké kowé!” ²⁹ Sakwisé krungu kuwi Maria terus sakwat ngadek arep metuki Gusti Yésus. ³⁰ Gusti Yésus durung mlebu nang désané, nanging ijik nang panggonan dongé kepetuk karo Marta. ³¹ Para penggedéné wong Ju sing pada teka nglipur Maria weruh dèkné menyat lunga, ndarani Maria arep nangis nang kuburan, terus pada ngetutké.

³² Kadung Maria wis tekan nggoné Gusti Yésus, dèkné terus niba nang ngarepé ngomong: “O Gusti, nèk Kowé wis nang kéné kawit wingi-wingi, kakangku mesti ora sida ninggal.”

³³ Gusti Yésus weruh Maria lan wong-wong sing pada mèlu mbrono mau pada nangis, Dèkné terus krasa melas lan sedi banget. ³⁴ Dèkné terus takon: “Lasarus mbok kubur nang endi?”

“Hayuk tak gawa nang kuburané, Gusti,” wong-wong semaur.

³⁵ Mripaté Gusti Yésus terus metu eluhé. ³⁶ Para penggedéné wong Ju sing pada weruh kuwi terus ngomong: “Dèkné jan trésna tenan marang Lasarus!”

³⁷ Nanging saloké ènèng sing ngomong ngéné: “Dèkné lak bisa nambani wong sing lamur ta!

Ajuré ya bisa ngalang-alangi supaya Lasarus ora mati.”

Gusti Yésus nangèké Lasarus

sangka pati

³⁸ Saiki Gusti Yésus wis tekan kuburané, atiné terus krasa susah lan jèngkèl menèh. Kuburané kuwi guwa sing ditutupi watu gedé. ³⁹ Gusti Yésus terus ngomong: “Kuburané dibukak!”

Marta semaur: “Gusti, kakangku wis dikubur patang dina suwéné. Saiki wis mambu!”

⁴⁰ Gusti Yésus ngomong marang Marta: “Aku lak wis ngomong marang kowé ta! Nèk kowé pretyaya tenan marang Aku, kowé bakal weruh sepira gedéné kwasané Gusti Allah!” ⁴¹ Watuné sing dienggo nutupi kuburané terus disurung. Gusti Yésus terus nyawang nduwur lan ndonga: “Bapakku, Aku kesuwun nèk Kowé nampa pandongaku. ⁴² Aku déwé ngerti nèk saben-saben Aku ndonga marang Kowé, apa penjalukku keturutan. Nanging Aku ngomong kuwi mau, supaya wong-wong sing nang kéné iki pada krungu lan pada pretyaya nèk Kowé sing ngongkon Aku.”

⁴³ Sakwisé ndonga, Gusti Yésus terus mbengok: “Lasarus, metua mbréné!” ⁴⁴ Lasarus, sing mauné mati, terus metu, nanging tangané lan sikilé ijik dibuntel mori. Rainé mbarang ijik ditutupi katyu mori. Gusti Yésus terus ngomong: “Moriné diu-tyuli supaya wongé bisa mlaku.”

⁴⁵ Para penggedéné wong Ju sing mèlu Maria pada weruh lelakon kuwi mau, mulané terus ènèng okèh sing pada pretyaya marang Gusti Yésus. ⁴⁶ Nanging ènèng sing pada budal nang

nggoné para Farisi mbarang ngomongké nèk Gusti Yésus nguripké Lasarus menèh. ⁴⁷ Mulané para pengarepé imam lan para Farisi terus pada nglumpukké para penuntuné agama lan nang be-gandrungan kono terus pada takon: “Lah awaké déwé saiki kepriyé? Yésus iki nindakké penggawé sing nggumun-nggumunké. ⁴⁸ Nèk diejarké ngono suwi-suwi wong kabèh pada mèlu Dèkné. Mengko bangsa Rum wedi nèk bangsané awaké déwé ora bakal manut lan entèk-entèké bangsa Rum bakal ngrusak Gréja Gedé lan bangsané awaké déwé.”

⁴⁹⁻⁵⁰ Nanging Kayafas, Imam Gedé, semaur ngéné: “Mosok kowé durung pada dunung? Luwung Dèkné sing mati tenimbang awaké déwé kabèh sak bangsa.” ⁵¹ Kayafas ngomong ngono kuwi ora sangka pikirané dèkné déwé, nanging Gusti Allah sing ngekèki tembung dèkné, awit dèkné kuwi Imam Gedé ing taun kuwi. Kuwi jalarané dèkné ngomongké nèk Gusti Yésus kudu mati nglabuhi bangsané. ⁵² Lan menèh, Gusti Yésus enggoné mati ora namung nglabuhi bangsané waé, nanging uga supaya kabèh wong sing pretyaya marang Dèkné bisa dadi siji, senajana pada pentyar sakparan-paran.

⁵³ Sakploké dina kuwi para penggedéné wong Ju pada nggolèk akal arep matèni Gusti Yésus.

⁵⁴ Mulané Gusti Yésus ora ngétok menèh nang tengahé wong-wong, nanging Dèkné terus lunga sangka kono budal nang kuta Efraim, tyedek karo wustèn. Gusti Yésus terus nang kono karo murid-muridé.

⁵⁵ Saiki wayahé Paskah wis tyedek, mulané wong okèh pada teka nang Yérusalèm arep

pada nindakké sesutyèn. ⁵⁶ Wong-wong pada lingak-linguk nggolèki Gusti Yésus. Nèk pada ngumpul nang Gréja Gedé kono terus pada takon marang sakpada-pada: “Dèkné bakal teka apa ora ya?” ⁵⁷ Para pengarepé imam lan para Farisi wis ngongkon ngabar-ngabarké, nèk ènèng wong ngerti Gusti Yésus kuwi nang endi, kudu diomongké, supaya Dèkné dityekel.

12

Gusti Yésus diusapi

lenga-wangi sikilé

¹ Nem dina sakdurungé riyaya Paskah molai Gusti Yésus teka nang désa Bétani. Bétani kuwi panggonané Lasarus, sing mauné wis mati, nanging terus ditangèkké menèh karo Gusti Yésus. ² Mulané saiki wong-wong pada mangan énak karo Gusti Yésus. Sing ladèn Marta, lah Lasarus jejagongan karo Gusti Yésus. ³ Maria kok terus njikuk lenga-wangi sak botol diesokké nang sikilé Gusti Yésus terus diusapi karo rambuté. Sak omah terus malih mambu lenga-wanginé. Kuwi lenga-wangi nardus sing tus, sing regané larang banget. ⁴⁻⁵ Nanging muridé Gusti Yésus sing jenengé Yudas Iskariot, nyenèni Maria ngéné: “Lenga-wangi kuwi semunggoné diedol payu pirang duwit waé, lak kenèng dienggo nulungi wong sing ora nduwé ta?” Ya Yudas iki sing mbésuké ngelungké Gusti Yésus marang mungsuhé. ⁶ Dèkné ngomong ngono kuwi sakjané ora jalaran dèkné mikirké wong sing ora nduwé, ora, nanging jalaran dèkné kuwi

maling. Dèkné sing nyekel duwit lan dèkné ajek njikuki dienggo dèkné déwé.

⁷ Gusti Yésus terus ngomong ngéné: “Mbok bèn! Maria ngusapi Aku karo lenga-wangi iki ènèng tujuané. Dèkné molai tata-tata kanggo mbésuk nèk Aku bakal dikubur. ⁸ Wong mlarat kuwi slawasé ènèng waé, nanging enggonku tyampur karo kowé iki ora suwi.”

Lasarus arep dipatèni

⁹ Saiki wong okèh pada krungu nèk Gusti Yésus nang Bétani kono, mulané terus pada mbrono mbarang. Nanging ora namung kepéngin weruh Gusti Yésus waé, wong-wong uga kepéngin weruh Lasarus sing urip menèh. ¹⁰⁻¹¹ Lelakoné Lasarus kuwi marakké wong Ju pirang-pirang pada pretyaya marang Gusti Yésus. Mulané para pengarepé imam saiki arep matèni Lasarus mbarang.

Gusti Yésus diarak mlebu Yérusalèm

¹² Liyané dina wong pirang-pirang pada teka nang Yérusalèm arep ngurmat riyaya Paskah. Wong-wong iki krungu nèk Gusti Yésus arep teka mbrono mbarang. ¹³ Mulané terus pada metu sangka kutané arep mapak Gusti Yésus. Wong-wong nggawa godong palem terus pada nyuraki Gusti Yésus ngomong: “Hosana, muga slameta kongkonané Gusti Allah sing teka iki, sing bakal dadi ratuné bangsa Israèl.”

¹⁴ Gusti Yésus nemu kimar enom terus ditumpaki. Kuwi tyotyok karo sing wis ketulis nang Kitab. ¹⁵ Ayat kuwi uniné ngéné: “Aja wedi, anak Sion!

Delokké, ratumu teka numpak kimar enom.”

¹⁶ Ing waktu kuwi murid-muridé durung dunung apa sing klakon iki, nanging sakwisé Gusti Yésus mati lan tangi menèh sangka pati terus pada kélingan apa sing ketulis nang Kitab lan pada ngerti nèk kuwi saiki wis klakon kabèh.

¹⁷ Wong-wong sing pada weruh Gusti Yésus nangèké Lasarus sangka pati terus pada ngomong-omongké bab kuwi. ¹⁸ Mulané wong pirang-pirang terus budal metuki Gusti Yésus, jalaran pada krungu Dèkné nindakké penggawé sing nggumunké tenan. ¹⁹ Para Farisi saiki terus ngomong marang sakpada-pada: “Kowé weruh déwé ta! Awaké déwé wis ora bisa apa-apa! Delokké kuwi! Sasaté wong kabèh pada ngetutké Yésus!”

Gabah nèk ora dipendem nang lemah ora bakal tukul

²⁰ Bareng karo wong-wong sing pada nang riyaya kono uga ènèng wong Grik siji-loro teka arep nyembah Gusti Allah. ²¹ Lah terus ènèng sing mara nang nggoné rasul Filipus mbarang. Rasul Filipus kuwi muridé Gusti Yésus sing sangka kuta Bètsaida nang bawah Galiléa. Wong-wong Grik kuwi takon marang rasul Filipus ngéné: “Kangé, awaké déwé kepéngin omong-omongan karo Yésus!”

²² Rasul Filipus terus ngomongi Andréas lan kabèh loro terus mara nang nggoné Gusti Yésus ngomongké bab karepé wong-wong Grik mau. ²³ Gusti Yésus semaur ngéné: “Pantyèn, saiki wis wantyiné. Gusti Allah bakal ngluhurké Anaké

Manungsa. ²⁴ Dirungokké sing apik omongku iki: gabah sak elas kaé nèk ora dipendem nang lemah terus mati ya ora bakal dadi okèh. Slawasé ya sak elas waé. Nanging nèk dipendem nang lemah terus mati, malah bisa ngetokké woh okèh. ²⁵ Mulané, sapa sing éman uripé malah bakal kélangan. Nanging sapa sing ora éman uripé ing donya iki, malah bakal nemu urip sing langgeng. ²⁶ Lan menèh, sapa sing kepéngin ngladèni Aku kudu ngetutké Aku, supaya bisa mèlu Aku ngendi paranku. Sapa sing ngladèni Aku bakal diajèni karo Gusti Allah Bapakku.”

Gusti Yésus ngomong nèk

Dèkné bakal mati

²⁷ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Atiku saiki sedi lan bingung. Lah Aku kudu ngomong apa? Mosok Aku nembung marang Gusti Allah Bapakku supaya Aku ora usah nglakoni kasangsaran iki? Ora, awit Aku teka nang jagat kéné tujuané nglakoni kuwi!” ²⁸ Gusti Yésus terus ndonga: “Gusti Allah Bapakku, mbok diluhurké Jenengmu!”

Sakwisé Gusti Yésus ndonga ngono kuwi terus ènèng swara sangka langit ngomong ngéné: “Wis tak kétokké kwasaku, nanging bakal tak wujutké sepisan menèh!”

²⁹ Wong-wong sing nang kono uga krungu swarané, ndarani ènèng gluduk. Liya-liyané ngomong nèk ènèng mulékat omong-omongan karo Gusti Yésus.

³⁰ Nanging Gusti Yésus ngomong ngéné: “Swara kuwi mau ora kanggo Aku, nanging kanggo kowé.

³¹ Saiki wis wantyiné enggoné Gusti Allah bakal nduduhké salahé manungsa nang jagat kéné. Saiki wis wantyiné enggoné Sétan, sing ngwasani jagat iki, bakal diedunké. ³² Nanging Aku bakal diunggahké sangka bumi iki. Nèk Aku diunggahké sangka bumi iki, Aku bakal narik wong kabèh marang Aku!” ³³ Kuwi Gusti Yésus ngomongké nèk Dèkné bakal mati nang kayu pentèngan.

³⁴ Mulané wong-wong terus pada semaur: “Lo, awaké déwé ngerti sangka Kitab nèk Kristus bakal urip slawasé. Lah jaréné Kowé Anaké Manungsa, lah Kowé kok ngomong nèk Kowé bakal mati. Lah Anaké Manungsa kuwi sapa?”

³⁵ Gusti Yésus terus ngomong ngéné marang wong-wong: “Aja pada bingung. Pepadang iki nang tengahmu mung garèk sak gebyaran waé. Mulané, pumpung ijik ènèng, mlakua nang pepadang. Mengko nèk wis peteng kowé ora weruh dalan. ³⁶ Pretyayaa marang pepadang, pumpung ijik ènèng nang tengahmu, supaya kowé dadi anaké pepadang.”

Sakwisé ngomong ngono kuwi Gusti Yésus terus lunga, ora ngétok marang wong-wong. ³⁷ Nanging senajana Gusti Yésus nindakké penggawé sing nggumun-nggumunké lan wong-wong pada weruh déwé, meksa wong-wong ora pretyaya marang Dèkné. ³⁸ Pantyèn tyotyok tenan karo sing diomong karo nabi Yésaya, sing uniné ngéné:

“Gusti, sapa sing gelem pretyaya tembungé awaké déwé?

Sapa sing gelem nggatèkké marang kwasamu?
Ora ènèng!”

³⁹ Mulané, kangèlan tenan wong-wong enggoné arep pretyaya. Nabi Yésaya mbiyèn ya wis tau ngomong ngéné mbarang:

⁴⁰ “Gusti Allah sing marakké wong-wong ora weruh lan Gusti Allah sing marakké wong-wong atiné kaku.

Nèk ora ngono, mengko ndak pada dunung lan pada balik menèh nang nggoné Gusti Allah lan diwaraské.”

⁴¹ Kuwi mau nabi Yésaya ngomongké bab Gusti Yésus, awit nabi Yésaya wis weruh kwasané Gusti Yésus.

⁴² Nanging senjata kepriyé waé ènèng wong gedé-gedé pirang-pirang, yakuwi penggedé-penggedéné wong Ju, sing pada pretyaya nèk Gusti Yésus kuwi kongkonané Gusti Allah. Nanging wong-wong iki pada wedi karo para Farisi, mulané ora gelem blaka nèk pretyaya, mengko ndak dietokké sangka sinaguk. ⁴³ Karomenèh wong-wong luwih seneng dielem manungsa tenimbang dielem Gusti Allah.

Tembungé Gusti Yésus

sing ngrutu manungsa

⁴⁴ Ing liya dina Gusti Yésus terus ngomong ngéné marang wong-wong: “Wong sing pretyaya marang Aku kuwi sakjané ora namung pretyaya marang Aku waé, nanging wong kuwi pretyaya marang Gusti Allah, awit Gusti Allah sing ngongkon Aku. ⁴⁵ Dadiné wong sing weruh Aku kuwi uga weruh Gusti Allah sing ngongkon Aku. ⁴⁶ Tekaku nang jagat kéné dadi pepadang,

supaya wong sing pretyaya marang Aku ora nang pepeteng menèh. ⁴⁷ Nèk ènèng wong ngrungokké pituturku nanging ora dilakoni, Aku ora bakal nyetrap wong kuwi. Aku teka nang jagat kéné ora arep nyalahké manungsa, ora. Aku mbréné iki arep nulungi manungsa. ⁴⁸ Aku ora bakal nyalahké wong sing nyepèlèkké Aku lan sing ora manut pituturku, ora! Nanging pitutur sing tak gelarké, kuwi sing bakal nyalahké manungsa, mbésuk nèk kabèh wong bakal dikrutu. ⁴⁹ Enggonku memulang ora metu sangka karepku déwé, ora. Gusti Allah Bapakku sing ngongkon Aku, Dèkné sing ngomongi Aku apa sing kudu tak omong. ⁵⁰ Lan Aku ngerti nèk sing dikarepké karo Gusti Allah kuwi nggawa urip langgeng kanggo manungsa. Mulané, sing tak omong ya namung apa omongé Gusti Allah Bapakku.”

13

Gusti Yésus misuhi sikilé murid-muridé

¹ Riyaya Paskah wis kurang sedina. Gusti Yésus wis ngerti nèk saiki Dèkné kudu ninggal jagat kéné lan kudu budal nang nggoné Gusti Allah Bapaké. Gusti Yésus pantyèn nrésnani murid-muridé sing nang jagat kéné lan saiki Dèkné kepéngin nduduhké nèk katrésnané Dèkné langgeng.

² Saiki Gusti Yésus lan murid-muridé ijik jejagongan mangan. Yudas, anaké Simon Iskariot, wis dikenèng karo Sétan lan arep ngelungké Gusti Yésus marang mungsuhé. ³ Gusti Yésus wis ngerti kuwi lan Dèkné uga ngerti nèk sembarang wis

dipasrahké marang Dèkné karo Gusti Allah. Gusti Yésus uga ngerti nèk Dèkné tekané sangka nggoné Gusti Allah lan kudu balik menèh nang nggoné Gusti Allah. ⁴ Mulané Dèkné terus ngadek, saliné njaba disèlèhké, terus ngubetké gombal nang bangkèkané. ⁵ Sakwisé kuwi sikilé murid-muridé terus disirami lan diwisuhi terus dilapi karo gombal sing diubetké nang bangkèkané mau. ⁶ Kadung tiba rasul Simon Pétrus sing kudu disiram sikilé, dèkné menging Gusti Yésus ngomong ngéné: “Gusti, mosok Kowé arep misuhi sikilku?”

⁷ Gusti Yésus semaur: “Enggonku misuhi sikilmu iki saiki kowé durung ngerti apa tegesé, nanging mbésuk kowé bakal dunung.”

⁸ Rasul Pétrus terus ngomong: “Aja Gusti, Kowé aja pisan-pisan misuhi sikilku!”

Gusti Yésus semaur: “Nèk kowé ora tak wisuhi, kowé ora bisa nyambutgawé karo Aku.”

⁹ Saiki rasul Simon Pétrus terus ngomong: “Nèk ngono ya aja namung sikilku sing diwisuhi, nanging tanganku lan sirahku mbarang!”

¹⁰ Nanging Gusti Yésus semaur: “Wong sing wis adus kuwi wis resik kabèh awaké. Namung sikilé sing kudu diwisuhi. Kowé wis resik, awit salahmu wis dingapura, nanging ora kowé kabèh.” ¹¹ Gusti Yésus ngerti sapa sing arep ngelungké Dèkné marang mungsuhé, mulané Dèkné ngomong nèk ora kabèh resik.

¹² Sakwisé Gusti Yésus misuhi sikilé murid-muridé, Dèkné terus nganggo saliné njaba menèh terus njagong. Dèkné terus ngomong: “Apa kowé pada dunung kenèng apa kok Aku misuhi sikilmu? ¹³ Kowé lak ngarani Aku iki Gurumu lan

Gustimu ta? Kuwi bener, Aku pantyèn Gurumu lan Gustimu tenan. ¹⁴ Lah nèk Aku iki, sing dadi Gurumu lan Gustimu, misuhi sikilmu, kowé uga kudu misuhi sikilé liyané. ¹⁵ Aku wis ngekèki tulada marang kowé, kuwi kudu mbok lakoni uga. ¹⁶ Mulané pada élinga sing tak omong iki: slaf kuwi ora ngungkuli sing nduwé lan wong sing dikongkon ora ngungkuli sing ngongkon. ¹⁷ Saiki kowé wis pada ngerti iki, beja kowé, nèk kuwi mbok lakoni.”

¹⁸ “Nanging Aku ora ngomong nèk kowé kabèh bakal slamet. Aku ngerti sapa sing tak pilih. Nang Kitab wis ketulis ngéné: ‘Wong sing mangan bareng karo Aku bakal mungsuh Aku.’ Tulisan kuwi kudu klakon. ¹⁹ Kuwi durung klakon, nanging kowé saiki molai tak omongi. Dadiné mbésuk nèk wis klakon, kowé kabèh pada pretyaya nèk Aku iki sing dikongkon karo Gusti Allah. ²⁰ Elinga iki: sapa sing nampa kongkonanku ya nampa Aku. Lan sapa nampa Aku ya nampa Gusti Allah sing ngongkon Aku.”

Gusti Yésus ngomong sapa sing arep ngelungké Dèkné marang mungsuhé

²¹ Sakwisé ngomong ngono kuwi Gusti Yésus terus sedi atiné. Dèkné ngomong: “Aku ora goroh. Enèng siji nang tengahmu sing bakal ngelungké Aku marang mungsuhé.”

²² Murid-muridé ora patèka pretyaya terus pada ndelokké sakpada-pada, ora ngerti Gusti Yésus kuwi ngomongké sapa. ²³ Rasul Yohanes, murid sing disenengi karo Gusti Yésus, njagong nang jèjèré. ²⁴ Mulané rasul Simon Pétrus terus

ngongkon takon marang Gusti Yésus, sapa sing arep ngelungké Dèkné marang mungsuhé.

²⁵ Rasul Yohanes terus lèndèn nyedeki Gusti Yésus karo takon: “Sapa ta Gusti?”

²⁶ Gusti Yésus semaur: “Aku arep ngetylupké roti sak tyuwil nang mangkok. Sing tak elungi tyuwilan roti, yakuwi wongé!” Gusti Yésus terus ngetylupké roti sak tyuwil nang mangkoké terus dikèkké marang Yudas, anaké Simon Iskariot. ²⁷ Kadung Yudas nampani roti kuwi mau, Sétan terus ngleboni dèkné. Gusti Yésus ngomong marang Yudas: “Apa sing mbok karepké ndang dilakoni.” ²⁸ Nanging murid-muridé ora dunung sing diomong Gusti Yésus marang Yudas. ²⁹ Ndarani Gusti Yésus ngongkon Yudas ndang tuku kaperluané riyaya minggu Paskah kuwi, apa ngekèki duwit marang wong sing ora nduwé, awit Yudas sing nyekel duwit.

³⁰ Sakwisé Yudas nampa rotiné dèkné terus lunga. Saiki wis wayah wengi.

Pepakon sing anyar

³¹ Kadung Yudas wis lunga Gusti Yésus terus ngomong: “Saiki Anaké Manungsa bakal diluhurké lan lantaran Dèkné Gusti Allah bakal diluhurké. ³² Nèk Gusti Allah diluhurké lantaran Anaké, Gusti Allah uga bakal ngluhurké Anaké lantaran Dèkné déwé. Lan ora suwi menèh Gusti Allah bakal ngétokké iki. ³³ Kanyaku sing tak trésnani, enggonku kumpul karo kowé garèk sedilut. Kowé bakal nggolèki Aku. Aku wis tau ngomong marang para penggedéné wong Ju lan saiki Aku ngomong marang kowé: panggonan

sing tak parani kowé ora bisa nekani. ³⁴ Saiki kowé tak kèki pepakon anyar sing kudu mbok lakoni tenan: pada trésnaa marang sakpada-pada. Kaya enggonku nrésnani kowé, kowé uga kudu nrésnani sakpada-pada. ³⁵ Nèk kowé pada trésna tenan marang sakpada-pada, wong-wong liyané bakal nitèni nèk kowé kuwi murid-muridku.”

Gusti Yésus ngomong nèk rasul Pétrus bakal nyélaki Dèkné

³⁶ Rasul Simon Pétrus takon marang Gusti Yésus: “Lah Kowé arep lunga nang endi Gusti?”

Gusti Yésus semaur: “Kowé saiki durung bisa mèlu nang panggonan sing arep tak parani iki, nanging mbésuk kowé bakal nututi Aku.”

³⁷ “Lah kenèng apa aku saiki kok ora bisa nge-tutké Kowé Gusti? Aku kepéngin mèlu Kowé, senajan tak labuhi mati!”

³⁸ Gusti Yésus terus semaur: “Kowé gelem tenan? Ora Pétrus, titènana ta, sakdurungé jago kluruk kowé bakal ngomong sampèk ping telu nèk kowé ora kenal karo Aku!”

14

Gusti Yésus dalané nang nggoné Gusti Allah

¹ Gusti Yésus terus ngomong marang murid-muridé: “Kowé aja pada sedi lan bingung, nanging pada pretyaya terus marang Gusti Allah lan marang Aku. ² Nang omahé Gusti Allah Bapakku okèh panggonané. Semunggoné ora ngono mesti kowé ya tak omongi. Saiki Aku arep budal nggawèkké panggonan kowé. ³ Nèk Aku wis rampung Aku bakal balik menèh marani kowé,

supaya kowé bisa manggon dadi siji karo Aku. ⁴ Panggonan sing bakal tak parani kuwi kowé wis pada ngerti dalané!”

⁵ Rasul Tomas terus semaur: “Gusti, panggonan sing arep mbok parani waé awaké déwé ora ngerti, lah dalané menèh awaké déwé ngertia.”

⁶ Gusti Yésus terus ngomong: “Aku iki dalané marang Gusti Allah lan Aku sing nduduhké Gusti Allah kuwi sapa lan Aku sing ngekèki urip marang manungsa. Ora ènèng wong bisa mara nang nggoné Gusti Allah Bapakku nèk ora liwat Aku. ⁷ Nèk kowé ngerti Aku kowé ya ngerti Gusti Allah Bapakku. Saiki kowé wis ngerti Dèkné, awit kowé wis weruh Dèkné. ⁸ Rasul Filipus terus takon marang Gusti Yésus: Gusti, awaké déwé wis lega nèk mbok duduhi Gusti Allah Bapaké awaké déwé!”

⁹ Gusti Yésus semaur: “Filipus, Aku lak wis suwi bebarengan karo kowé ta? Lah kok kowé ora nitèni Aku? Sapa sing weruh Aku ya weruh Gusti Allah Bapakku. Lah kowé kok ijik takon kepéngin weruh Gusti Allah Bapakku? ¹⁰ Kowé lak ngerti ta nèk Gusti Allah Bapakku karo Aku kuwi tunggalé. Pitutur sing tak wulangké marang kowé kuwi ora sangka karepku déwé, nanging sangka karepé Gusti Allah Bapakku. Dèkné manggon ing Aku lan Dèkné sing tumandang sangka Aku. ¹¹ Ngandela ta nèk Aku karo Gusti Allah Bapakku kuwi tunggalé. Penggawéku sing nggumun-nggumunké kuwi lak wis ngujutké kuwi ta! ¹² Iki dirungokké sing apik: sapa sing pretyaya marang Aku bisa kaya Aku nindakké penggawé sing nggumun-nggumunké.

Ora namung kuwi waé, nanging malah bisa nindakké ngungkul-ungkuli kuwi, awit Aku arep budal nang nggoné Gusti Allah Bapakku. ¹³ Lan jalaran Aku nang kana, apa penjalukmu bakal keturutan, janji kowé nembung nganggo Jenengku. Mesti Aku bakal nuruti penjalukmu, dadiné Aku bisa ngluhurké Gusti Allah Bapakku. ¹⁴ Nèk kowé njaluk apa waé nganggo Jenengku, bakal tak turuti.”

Bab Roh Sutyi

¹⁵ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Nèk kowé trésna tenan marang Aku kowé uga mesti nglakoni omongku. ¹⁶ Semono uga, Aku bakal nembung marang Gusti Allah Bapakku, supaya Dèkné ngongkon liyané sing bakal nulungi kowé slawasé. Kuwi Roh Sutyi, sing bakal mulangi kowé bab Gusti Allah kaya sak beneré. ¹⁷ Wong sing ora pretyaya marang Gusti Allah ora bisa nampa Roh Sutyi, awit ora nitèni lan ora dunung. Nanging kowé bakal ngerti Roh Sutyi, awit Dèkné bakal karo kowé lan bakal manggon ing uripmu.

¹⁸ “Ora, kowé ora bakal tak tinggal déwé, Aku bakal balik marang kowé. ¹⁹ Ora suwi menèh wong jagat bakal ora weruh Aku menèh, nanging Aku bebarengan karo kowé terus. Lan kowé bakal urip, awit Aku urip. ²⁰ Ing wantyi kuwi kowé bakal dunung nèk Aku karo Gusti Allah Bapakku kuwi dadi siji. Semono uga kowé bakal dunung nèk kowé karo Aku iki uga dadi siji.

²¹ “Wong sing ngerti pituturku lan nglakoni apa omongku, ya wong kaya ngono kuwi sing trésna marang Aku tenan. Wong kuwi bakal ditrésnani

tenan karo Gusti Allah Bapakku lan Aku mbarang bakal nrésnani wong kuwi. Lan menèh, Aku bakal nduduhké marang Dèkné Aku iki sapa.”

²² Enèng murid sing jenengé Yudas, nanging dudu Yudas Iskariot. Yudas iki ngomong marang Gusti Yésus: “Gusti, lah Kowé kok ngétokké kwasamu namung marang awaké déwé, ora marang wong-wong liyané sing ora pretyaya marang Kowé?”

²³ Gusti Yésus semaur: “Wong sing trésna marang Aku kuwi uga bakal nurut pituturku lan Gusti Allah Bapakku bakal nrésnani wong sing kaya ngono kuwi. Aku lan Gusti Allah Bapakku bakal urip bebarengan karo wong kuwi.

²⁴ Nanging wong sing ora trésna marang Aku uga ora bakal nurut pituturku, senajana pituturku kuwi dudu tembungku déwé, nanging tembungé Gusti Allah sing ngongkon Aku.

²⁵ “Suwéné Aku ijik tyampur karo kowé Aku mulangi kowé sembarang-mbarang kuwi. ²⁶ Nanging Gusti Allah Bapakku bakal ngongkon Roh Sutyi, Penulungmu, teka dadi wakilku. Dèkné sing bakal ngréwangi kowé lan ndunung-ndunungké marang kowé bab sembarang. Dèkné uga bakal ngéling-élingké marang kowé bab sembarang sing wis tak wulangké.

²⁷ “Saiki kowé tak tinggali katentreman. Ora katentremané donya kéné, ora, nanging katentreman sing namung Aku déwé bisa ngekèki. Mulané, kowé aja pada sedi lan aja pada wedi. ²⁸ Pantyèn Aku wis ngomong nèk Aku arep lunga, nanging Aku bakal balik menèh. Mulané, nèk kowé

pada trésna tenan marang Aku, kowé malah kudu bungah nèk Aku bakal lunga nang nggoné Gusti Allah Bapakku, awit Gusti Allah Bapakku kuwi gedéné ngungkuli Aku. ²⁹ Sakdurungé sembarang iki klakon kowé wis tak omongi, dadiné mbésuk nèk wis klakon tenan, kowé bisa nitèni nèk sembarang sing tak omong kuwi tenan. ³⁰ Aku wis ora bisa ngomong okèh-okèh menèh marang kowé, awit Sétan, ratuné donya, wis ngétok. Aku ora ngomong nèk dèkné kuwi bisa menangké Aku, ora. ³¹ Nanging Aku namung manut apa kongkongané Gusti Allah Bapakku. Dadiné wong kabèh bisa nitèni nèk Aku trésna tenan marang Gusti Allah Bapakku.

“Wis, hayuk saiki pada lunga!”

15

Gusti Yésus, wit sing sejati

¹ Gusti Yésus terus ngomong ngéné marang murid-muridé: “Aku iki kenèng dipadakké karo wité, lah kowé pangé. Gusti Allah Bapakku kenèng dipadakké karo sing tukang kebon. ² Pang sing ora ngetokké woh kuwi mesti diketok karo sing tukang kebon lan pang sing metu wohé dikeprasi lan diresiki supaya ngetokké woh sing luwih okèh. ³ Kowé wis pada resik atiné. Pitutur sing tak wulangké marang kowé kuwi wis ngresiki atimu. ⁴ Rumaketa marang Aku, dadiné Aku uga bisa rumaket marang kowé. Pangé kuwi ora bisa ngetokké woh nèk ora rumaket marang wité, kaya ngono uga kowé, nèk ora rumaket marang Aku kowé ora bisa ngetokké woh.

⁵ “Aku iki wité lan kowé kuwi pangé. Nèk kowé rumaket marang Aku lan Aku rumaket marang kowé, kowé bakal ngetokké woh okèh. Pedot sangka Aku kowé ora bisa apa-apa. ⁶ Wong sing ora rumaket marang Aku kuwi kaya pang sing diketok dadi garing, terus dilumpukké lan dibuwang nang geni bèn kobong. ⁷ Nèk kowé rumaket marang Aku lan nglakoni pituturku, mbok njaluka apa waé ta, mesti bakal keturutan. ⁸ Gusti Allah Bapakku bakal diluhurké nèk kowé ngetokké woh okèh. Kuwi ngétokké nèk kowé dadi muridku tenan. ⁹ Gusti Allah nrésnani Aku, mengkono uga katrésnanku marang kowé. Pada mantepa ing katrésnan iki. ¹⁰ Kaya enggonku manut marang karepé Gusti Allah Bapakku lan ngalami katrésnané, semono uga kowé. Nèk kowé manut marang pituturku, kowé uga bakal ngalami katrésnanku sak terusé.

¹¹ “Aku ngomong kuwi mau kabèh marang kowé, supaya kowé bisa nduwèni kabungahanku lan supaya kabungahan iki bisa mundak terus. ¹² Pituturku marang kowé ya iki: pada trésnaa terus marang sakpada-pada kaya enggonku trésna marang kowé. ¹³ Wong sing trésna lan saguh mati nglabuhi kanyané, kuwi wong sing nduwèni katrésnan tenan. Ora ènèng katrésnan sing gedéné ngungkuli kuwi. ¹⁴ Kowé dadi kanyaku nèk kowé pada manut marang pituturku. ¹⁵ Kowé saiki wis ora tak arani slaf menèh, awit slaf kuwi ora tau diejèki atungan karo sing nduwé omah. Nanging apa omongé Gusti Allah Bapakku marang Aku, kabèh tak dunung-dunungké marang kowé, supaya kowé uga pada ngerti. Mulané kowé kuwi

ora tak arani slaf menèh, nanging kowé kanyaku. ¹⁶ Aku sing milih kowé, dudu kowé sing milih Aku. Kowé tak pilih lan tak kongkon budal nge-tokké woh terus, aja sampèk ilang wohé. Apa penjalukmu marang Gusti Allah Bapakku mesti bakal keturutan nèk kowé nembung nganggo Je-nengku.” ¹⁷ Sepisan menèh tembungku marang kowé: “Pada tréснаа marang sakpada-pada.”

Disengit wong

¹⁸ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Wong-wong sing ora pretyaya marang Aku pada sengit marang kowé. Nanging aja pada kagèt, malah pada ngertia nèk wong-wong kuwi pantyèn sengit marang Aku. ¹⁹ Semunggoné kowé tunggal karo wong-wong kuwi, wong-wong mesti pada seneng karo kowé, awit kowé diaku tunggal waé. Nanging kowé wis tak pilih lan tak singkirké sangka tengahé wong-wong kuwi, dadiné kowé wis ora tunggal karo wong-wong kuwi, mulané kowé ya disengiti. ²⁰ Aku lak wis ngomong ta nèk slaf kuwi ora ngungkuli sing nduwé. Mulané, nèk wong-wong wis nyiya-nyiya Aku, wong-wong uga bakal nyiya-nyiya kowé. Semunggoné wong-wong gelem nampa pituturku, wong-wong mesti uga bakal nampa tembungmu. ²¹ Nanging aja nggumun, wong-wong pada ngono karo kowé kuwi, jalaran kowé muridku. Wong-wong kuwi ora pretyaya marang Gusti Allah sing ngongkon Aku. ²² Semunggoné Aku ora teka lan mituturi wong-wong bab Gusti Allah, wong-wong kuwi pantyèn ora kenèng disalahké nèk ora gelem

nampa Aku. Nanging Aku wis mituturi wong-wong kuwi, mulané pada salah tenan. ²³ Sapa sing sengit marang Aku ya pada waé sengit marang Gusti Allah Bapakku. ²⁴ Semunggoné Aku ora ngujutké tembungku nganggo tanda sing nggumunnggumunké, sing durung tau ditindakké karo wong liyané, wong-wong kuwi blas ora kenèng disalahké. Nanging wong-wong pada weruh sembarang-mbarang kuwi karo mripaté déwé, senajan ngono meksa ijik sengit marang Aku lan sengit marang Gusti Allah Bapakku. ²⁵ Pantyèn, nang kitabé kono déwé wis ketulis ngéné: ‘Wong-wong pada sengit marang Aku tanpa jalaran.’ Tulis iki pantyèn klakon.

²⁶ “Nanging aja pada wedi, Aku arep budal nang nggoné Gusti Allah Bapakku lan Aku bakal ngongkon Roh Sutyi, Penulungmu, ndang teka nang nggonmu. Dèkné kuwi tekané sangka nggoné Gusti Allah Bapakku lan Dèkné bakal nduduhké bab Gusti Allah kaya sak beneré lan uga bab Aku. ²⁷ Nanging kowé uga dadi seksiku, awit kawit Aku molai nyambutgawé kowé mèlu Aku.”

16

Penggawéané Roh Sutyi

¹ Gusti Yésus terus ngomong: “Kuwi mau kabèh tak dunung-dunungké marang kowé, supaya mbésuk nèk wis klakon tenan, kowé aja sampèk kagèt lan ilang pengandelé. ² Pantyèn bakal klakon tenan. Kowé ora namung bakal dietokké sangka sinaguk, nanging wong-wong bakal

matèni kowé mbarang. Malah mikiré pada nggawé betyik marang Gusti Allah Bapakku nèk nglakoni ngono kuwi. ³ Wong-wong pada nglakoni kaya ngono kuwi, jalaran ora pada ngerti tenan marang Gusti Allah lan marang Aku. ⁴ Nanging kowé tak omongi sakdurungé, supaya mbésuk nèk kabèh iki klakon tenan kowé pada éling marang tembungku lan ora pada kagèt.

“Mauné kowé ora tak omongi bab iki, awit Aku ijik tyampur karo kowé. ⁵ Nanging saiki Aku arep balik menèh nang nggoné Gusti Allah sing ngongkon Aku teka nang jagat kéné. Pantyèn Aku arep lunga, lah kok ora ènèng sing takon marang Aku kenèng apa Aku kok arep lunga. ⁶ Malah terus pada sedi ngono bab sembarang sing tak omongké kuwi. ⁷ Nanging tenan, luwih apik kanggo kowé nèk Aku lunga, supaya Aku bisa ngongkon Roh Sutyi, Penulungmu, teka. Nèk Aku ora lunga, Dèkné ora bakal teka. ⁸ Malah mbésuk nèk Roh Sutyi teka, Dèkné bakal nduduhké marang manungsa nèk pikirané bab dosa, bab sing bener lan bab kruton klèru kabèh. ⁹ Roh Sutyi nduduhké apa bab dosa? Manungsa dosa, jalaran ora pretyaya marang Aku. ¹⁰ Bab sing bener, Roh Sutyi bakal nduduhké nèk Gusti Allah nganggep Aku bener. Nèk ora ngono mosok Aku arep ninggal kowé lan balik menèh nang nggoné Gusti Allah Bapakku. ¹¹ Bab kruton, Roh Sutyi bakal nduduhké nèk Gusti Allah wis nggawé putusan nyetrap ratuné jagat, yakuwi Sétan, slawasé.

¹² “Ènèng okèh sing ijik kudu tak omong marang kowé, nanging saiki kowé durung bisa dunung

kuwi kabèh. ¹³ Mbésuk nèk Roh Sutyi teka, Dèkné sing bakal ndunung-ndunungké sembarang. Dèkné sing bakal mulangi bab Gusti Allah kaya sak beneré; ora nurut pikirané Dèkné déwé, ora, nanging Dèkné namung mulangké apa omongé Gusti Allah. Lan menèh, Roh Sutyi uga bakal ndunung-ndunungké bab sembarang-mbarang sing bakal klakon. ¹⁴ Sembarang sing diomong karo Dèkné kuwi sangka nggonku, mulané Dèkné bakal ngluhurké Aku. ¹⁵ Sembarang sing sangka nggoné Gusti Allah Bapakku kuwi ya sangka nggonku uga. Mulané Aku mau ngomong nèk sembarang sing diwulangké karo Roh Sutyi kuwi sangka nggonku.”

Susah lan bungah

¹⁶ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Ora suwi menèh Aku bakal lunga lan kowé ora bakal weruh Aku menèh, nanging ora let suwi sakwisé kuwi Aku bakal teka menèh.”

¹⁷ Murid-muridé terus pada takon marang sakpada-pada: “Lah Gusti Yésus kuwi sakjané ngomongké bab apa ta, kok ngomong nèk ora suwi menèh bakal lunga lan ora let suwi sakwisé lunga bakal teka menèh. Lan menèh, Dèkné ngomong nèk arep nang nggoné Gusti Allah Bapaké. ¹⁸ Kok ngomong ora let suwi menèh? Kuwi ngomongké apa ta? Awaké déwé kok ora dunung!”

¹⁹ Gusti Yésus weruh nèk murid-muridé pada kepéngin takon marang Dèkné, mulané Dèkné terus ngomong: “Kowé ora pada dunung enggonku ngomong nèk ora suwi menèh Aku bakal lunga terus ora let suwi menèh Aku bakal teka

menèh. ²⁰ Saiki arep tak dunungké, mulané dirungokké sing apik. Kowé bakal pada sambat lan tangisan, nanging wong-wong sing ora pretyaya marang Gusti Allah bakal pada bungah. Kowé bakal pada sedi, nanging sedimu bakal dadi kabungahan. ²¹ Kaya wong wédok sing arep mbayi kaé: suwéné mbayi ngrasakké lara, nanging nèk bayiné wis lair wongé bungah tenan, lali larané. ²² Kaya ngono uga kowé. Saiki kowé pada sedi, jalaran Aku arep lunga. Nanging nèk Aku balik menèh kowé bakal pada bungah ora ènèng entèké. Ora ènèng wong sing bakal bisa ngrebut kabungahan iki sangka atimu.

²³ “Ing wayah kuwi kowé ora usah takon Aku apa-apa menèh. Diéling tenan omongku iki: nembunga apa waé marang Gusti Allah Bapakku, Dèkné mesti bakal nuruti, jalaran sangka Aku. ²⁴ Tumekané saiki kowé durung tau nembung apa-apa nganggo jenengku. Pada nembunga, Gusti Allah mesti bakal ngekèki. Kuwi kekarepané Dèkné, supaya kowé bisa bungah tenan.”

Gusti Yésus wis menangké jagat

²⁵ Gusti Yésus terus ngomong menèh: “Tekané saiki enggonku mulangi kowé namung nganggo tembung-tembung gambar, nanging ora let suwi menèh Aku ora usah mulangi ngono menèh. Sembarang bab Gusti Allah Bapakku bakal tak omongké blaka waé. ²⁶ Ing wayah kuwi Aku ora usah nembungké kowé, nanging kowé déwé sing bakal nembung nganggo jenengku marang Gusti Allah Bapakku. ²⁷ Gusti Allah déwé trésna marang kowé, jalaran kowé pada trésna marang Aku lan

pada pretyaya nèk Gusti Allah sing ngongkon Aku.
²⁸ Pantyèn tenan, Aku iki tekané sangka nggoné Gusti Allah Bapakku medun nang jagat kéné. Saiki Aku arep ninggal jagat iki balik nang nggoné Gusti Allah Bapakku.”

²⁹ Murid-muridé terus ngomong: “Lah mbok ngono ta Gusti! Saiki Kowé sing mulangi ora angèl. ³⁰ Saiki awaké déwé ngerti nèk Kowé ngerti sembarang. Awaké déwé ora usah takon marang Kowé menèh. Mulané saiki awaké déwé pretyaya nèk Kowé kuwi tekané sangka nggoné Gusti Allah.”

³¹ Gusti Yésus ngomong: “Apa kowé pada pretyaya tenan saiki? Aku ora ngandel nèk kowé nduwé pretyaya sing mantep tenan. ³² Dtitèni ta! Bakal ènèng wantyiné, ora suwi menèh, kowé kabèh bakal buyar déwé-déwé parané. Aku bakal mbok tinggal déwé. Sakjané ya ora déwé, awit Gusti Allah Bapakku ngantyani Aku. ³³ Kowé tak omongi kuwi mau kabèh supaya kowé bisa rumaket marang Aku lan nduwèni ayem. Nang jagat kéné kowé bakal kangèlan tenan, awit kowé nurut Aku, nanging dikuwatké terus, Aku wis menangké sembarang kuwi.”

17

Pandongané Gusti Yésus kanggo Dèkné déwé, murid-muridé lan kabèh wong sing pretyaya

¹ Sakwisé ngomong kuwi mau kabèh Gusti Yésus terus nyawang nduwur lan ndonga: “Duh Bapakku, saiki wis tekan wantyiné. Mbok diluhurké Anakmu, supaya Anakmu bisa ngluhurké Kowé.

² Kowé wis ngekèki kwasa marang Dèkné, supaya Dèkné bisa ngwasani saben wong lan bisa ngekèki urip langgeng marang saben wong sing wis mbok pasrahké marang Dèkné. ³ Urip langgeng iku yakuwi: nèk wong-wong pada ngakoni nèk Kowé déwé Gusti Allah sing nyata lan ora ènèng tunggalé lan Yésus Kristus, sing mbok kongkon nulungi manungsa. ⁴ Duh Bapakku, Aku wis ngluhurké Kowé ing jagat kéné, awit Aku wis ngrampungké penggawéan kongkonanmu marang Aku. ⁵ Mulané, mbok saiki Aku dijikuk menèh, supaya Aku bisa nampa kaluhuran nang ngarepmu, kaya mbiyèn sakdurungé jagat ènèng.

⁶ “Wong-wong sing wis mbok pilih sangka donya lan mbok pasrahké marang Aku kuwi saiki wis pada ngerti Kowé kuwi sapa, awit Aku wis ngétokké Kowé marang wong-wong kuwi. Wong-wong iki mauné wèkmu, nanging saiki wis mbok pasrahké marang Aku. Pantyèn wong-wong iki pada nampa pituturmu. ⁷ Mulané saiki pada nitèni nèk sembarang sing tak wulangké lan tak tindakké kuwi mau kabèh tekané sangka nggonmu. ⁸ Pantyèn, Aku namung mulangké marang wong-wong apa omongmu marang Aku. Kuwi kabèh pada ditampa, mulané saiki kabèh pada dunung tenan nèk Aku tekané sangka nggonmu lan pada pretyaya nèk kowé sing ngongkon Aku.

⁹ “Aku saiki ora ndongakké wong-wong sing ora pretyaya, ora, Aku ndongakké murid-murid iki, sing wis mbok pasrahké marang Aku. Murid-murid iki pada waé wèkmu. ¹⁰ Apa sing wèkku

kuwi ya wèkmu lan apa sing wèkmu ya pada waé wèkku. Pantyèn, murid-murid iki ngétokké sepira gedéné katrésnanku lan kwasaku. ¹¹ Aku saiki arep lunga sangka jagat iki, Aku arep balik nang nggonmu menèh, nanging murid-murid iki tak tinggal nang kéné. Duh Bapakku sing sutyi, Aku nyuwun, murid-murid iki sing wis mbok pasrahké marang Aku, mbok dipageri karo kwasané jenengmu. Aku nyuwun supaya pada bisa bebarengan dadi siji ing sembarang, kaya Awaké Déwé iki. ¹² Suwéné Aku nang jagat kéné Aku déwé sing nuntun nganggo kwasané jenengmu lan ora ènèng sing mbalik dalan karusakan, kejaba mung siji. Pantyèn sing siji kuwi wis nduwé karep ala, supaya apa sing wis ketulis nang Kitab klakon tenan. ¹³ Nanging Aku saiki arep balik nang nggonmu. Mulané, pumpung Aku ijik nang jagat kéné Aku ngomong sembarang iki, supaya murid-murid iki bisa nduwèni kabungahan tenan, kabungahan sing namung Aku déwé bisa ngekèki. ¹⁴ Pada tak wulangi pituturmu lan saiki uripé pada waé kaya Aku, malih séjé karo wong sing ora pretyaya marang Kowé. Mulané ya pada disengiti tenan karo wong sing ora pretyaya. ¹⁵ Duh Bapakku, Aku ora nyuwun supaya murid-murid iki mbok jikuk sangka jagat kéné, nanging Aku nyuwun supaya mbok pageri sangka kwasané Sétan. ¹⁶ Murid-murid iki uripé wis ora tunggalé karo wong-wong sing ora pretyaya marang kowé, awit Aku ya ora tunggalé uga. ¹⁷ Mulané Aku nyuwun, supaya pada nurut pituturmu, dadiné bisa temen nurut Kowé. Pitu-

turmu sing ngétokké Kowé sak nyatané. ¹⁸ Kaya enggonmu ngongkon Aku teka nang jagat kéné ngabarké pituturmu marang manungsa, Aku semono uga ngongkon murid-murid iki. ¹⁹ Aku masrahké uripku marang Kowé kanggo nglabuhi murid-muridku iki, supaya kabèh uga pada masrahké uripé marang Kowé ing lair lan batin.

²⁰ “Duh Bapakku, Aku ora namung ndongakké murid-murid iki waé, nanging Aku uga ndongakké wong sing nampa pituturé murid-murid iki terus pada pretyaya marang Aku. ²¹ Aku nyuwun bisaa kabèh pada rukun bebarengan lan bisaa rumaket marang Awaké Déwé, kaya enggonku rumaket marang Kowé lan Kowé marang Aku. Dadiné wong sing ora pretyaya bisa nitèni nèk Kowé sing ngongkon Aku teka nang jagat kéné. ²² Kaya enggonmu ngétokké ing uripku Kowé kuwi kaya ngapa, Aku uga ngétokké ing uripé sing pada pretyaya, Aku iki kaya ngapa. Nèk kabèh bisa kaya Aku, kabèh uga bakal bisa rukun dadi siji kaya enggoné Kowé karo Aku iki dadi siji. ²³ Dadiné Kowé urip ing Aku lan Aku urip ing atiné wong-wong kuwi lan kabèh bisa dadi siji, kaya sing mbok karepké. Nèk bisa ngono jagat bakal pretyaya nèk Kowé sing ngongkon Aku lan uga bisa pretyaya nèk Kowé trésna tenan marang manungsa, kaya enggonmu trésna marang Aku.

²⁴ “Duh Bapakku, murid-murid iki mbok pasrahké marang Aku. Karepku murid-murid iki bisa nang nggonku, supaya bisa weruh kamulyanku. Ya Kowé sing ngekèki kamulyan iki marang Aku, awit Kowé trésna marang Aku kawit jagat iki du-

rung ènèng. ²⁵ Duh Bapakku sing bener slawasé, senajan wong jagat kéné ora ngerti Kowé, Aku ngerti Kowé lan murid-muridku iki saiki wis ngerti nèk Kowé sing ngongkon Aku. ²⁶ Aku wis nduduké marang murid-muridku Kowé kuwi sapa lan bakal tak duduhké terus. Karepku, supaya pada nduwèni katrésnan kaya enggonmu nrésnani Aku lan supaya Aku bisa dadi siji karo murid-muridku kuwi.”

18

Gusti Yésus dityekel

¹ Sakwisé Gusti Yésus ndonga kuwi Dèkné terus ngabrah krika Kidron karo murid-muridé. Kadung wis ngabrah terus pada mlebu nang kebon olèf. ² Gusti Yésus ajek mbréné karo murid-muridé, mulané Yudas mbarang ya ngerti panggonan iki. Ya Yudas iki sing ora let suwi ngelungké Gusti Yésus marang mungsuhé. ³ Yudas mbarang mbrono nggawa soldat-soldat lan sekaut-sekaut sing njaga Gréja Gedé. Soldat-soldat lan sekaut-sekaut iki kongkonané para pengarepé imam lan para Farisi lan pada teka nggawa obor lan sentir lan uga gaman-gaman. ⁴ Gusti Yésus wis ngerti bakal ènèng apa, mulané Dèkné terus metu mapak wong-wong. Dèkné takon: “Kowé kuwi pada nggolèki sapa?”

⁵ Wong-wong semaur: “Awaké déwé nggolèki Yésus, wong sangka Nasarèt!”

Gusti Yésus terus ngomong: “Yésus kuwi ya Aku iki!”

Yudas mbarang ya nang kono karo soldat-soldat lan sekaut-sekaut sing pada teka mau. ⁶ Wong-wong krungu Gusti Yésus ngomong ngono terus pada mundur sampèk nggeblak. ⁷ Gusti Yésus takon sepisan menèh: “Sapa ta sing mbok golèki kuwi?”

Terus pada semaur: “Yésus, wong sangka Nasarèt!”

⁸ “Aku lak wis ngomong ta nèk Yésus kuwi ya Aku iki. Nèk namung nggolèki Aku, kantya-kantya ku iki ya diejarké waé.” ⁹ Ya pantyèn bener, awit Gusti Yésus wis tau ngomong ngéné marang Gusti Allah Bapaké: “Sing wis mbok pasrahké marang Aku ora ènèng siji-sijia sing tak ilangké!”

¹⁰ Rasul Simon Pétrus, sing nggawa pedang, narik pedangé dienggo nyabet kupingé slafé Imam Gedé sampèk tyepol. Slaf iki jenengé Malkus. ¹¹ Nanging Gusti Yésus malah nyenèni rasul Pétrus: “Pedangmu kuwi dilebokké menèh! Mosok Aku ora gelem nglakoni kasangsaran sing wis dikarepké karo Gusti Allah Bapakku?”

Gusti Yésus digawa

nang ngarepé Anas

¹² Soldat-soldat lan kumendané lan sekaut-sekauté Gréja Gedé terus pada nyekel Gusti Yésus. ¹³ Tangané ditalèni terus digawa nang nggoné Anas. Anas iki bapak maratuwané Kayafas, sing dadi Imam Gedé ing wayah kuwi. ¹⁴ Ya Kayafas iki sing ngomong marang para penggedéné wong Ju nèk luwih apik wong siji mati tenimbang sak bangsa kabèh.

Rasul Pétrus ngomong nèk

ora kenal Gusti Yésus

¹⁵ Rasul Simon Pétrus lan murid liyané, yakuwi rasul Yohanes, pada ngetutké Gusti Yésus. Rasul Yohanes kuwi kenal karo Imamé Gedé, mulané dèkné terus mèlu mlebu nang omahé Imamé Gedé.

¹⁶ Nanging rasul Pétrus ngentèni nang njabané lawang. Murid liyané sing kenal karo Imamé Gedé terus metu lan ngomong marang wong wédoké sing tukang mbukak lawang. Rasul Pétrus mbarang terus diejèk mlebu. ¹⁷ Wong wédok sing jaga lawang terus ngomong marang rasul Pétrus: “Apa kowé dudu tunggalé muridé wongé?”

Rasul Pétrus semaur: “Ora!”

¹⁸ Iki dongé wayah adem, mulané slaf-slaf lan sekaut-sekauté Gréja Gedé sing nang kono pada nggawé bediyang karo areng supaya anget. Wong-wong pada ngadek ngubengi bediyangé. Rasul Pétrus mbarang mèlu ngadek nang kono.

Gusti Yésus ditakoni karo Anas

¹⁹ Saiki Gusti Yésus ditakoni karo Imamé Gedé bab murid-muridé lan piwulangé. ²⁰ Gusti Yésus semaur: “Aku nèk mulangi nang ngarepé wong okèh, nang sinaguk apa nang Gréja Gedé, nang panggonan sing dienggo ngumpul wong Ju. Aku ora tau ndelik-ndelik. ²¹ Nèk kepéngin ngerti apa sing tak wulangké ya takon marang wong-wong sing pada ngrungokké. Wong-wong kuwi mesti ngerti apa sing tak wulangké.”

²² Sakwisé Gusti Yésus ngomong ngono terus sekauté Gréja Gedé sing ngadek nang kono napuk Dèkné karo ngomong: “Karo Imam Gedé aja wani ngomong ngono ya!”

²³ Gusti Yésus semaur: “Nèk omongku kuwi mau ora bener, apa klèruné? Lah nèk omongku bener, Aku kok mbok tapuk?”

²⁴ Anas terus mréntah kongkon nggawa Gusti Yésus nang nggoné Kayafas, Imamé Gedé. Tangané Gusti Yésus ijik dibanda.

²⁵ Saiki rasul Pétrus ijik ngadek nang bediyan-gan kono. Wong-wong sing nang kono takon marang dèkné: “Kowé lak muridé wong kuwi ta?”

Rasul Pétrus semaur: “Ora ah!”

²⁶ Terus ènèng slafé Imam Gedé, seduluré slaf sing dibatyok kupingé karo rasul Pétrus, ngomong: “Kaya-kaya aku weruh kowé mbarang karo Dèkné nang kebon olè!”

²⁷ Rasul Pétrus terus semaur menèh: “Ora ah!” Sakwat terus ènèng jago kluruk.

Gusti Yésus nang ngarepé Pilatus

²⁸ Sakwisé kuwi Gusti Yésus terus digawa lunga sangka omahé Kayafas. Saiki digawa nang omahé gramangé. Kuwi ijik ésuk banget. Wong-wong Ju malah ora pada mlebu nang omahé gramangé, awit gramangé kuwi dudu wong Ju. Lan miturut agamané wong Ju ora éntuk mlebu omahé sing dudu bangsané, mengko ndak reget awaké. Nèk ora resik ora éntuk mèlu mangan pangan Paskah.

²⁹ Mulané gramang Pilatus terus nglumui metu lan takon marang wong-wong: “Apa salahé wong iki?”

³⁰ Wong-wong semaur: “Nèk ora wong nakal mosok digawa mbréné karo awaké déwé!”

³¹ Pilatus terus ngomong: “Kana dikrutu kowé déwé miturut wèté agamamu déwé!”

Wong-wong semaur: “Nanging awaké déwé ora dililani ngongkon matèni wong!”³² Pantyèn kudu klakon sing wis diomong karo Gusti Yésus bab kepriyé Dèkné enggoné bakal mati.

³³ Gramang Pilatus terus mlebu menèh nang omahé. Gusti Yésus terus dityeluk lan ditakoni: “Apa Kowé kuwi ratuné bangsa Ju tenan?”

³⁴ Gusti Yésus semaur: “Kuwi pitakonanmu déwé apa wong liyané sing ngongkon kowé?”

³⁵ Pilatus terus ngomong: “Anggitanmu kuwi aku wong Ju? Bangsamu déwé lan pengarep-pengarepé imam sing nggawa kowé mbréné nang nggonku! Salahmu apa kok kowé dityekel!”

³⁶ Gusti Yésus semaur: “Dudu wong jagat kéné sing ndadèkké Aku dadi ratu. Semunggoné wong jagat kéné sing ndadèkké Aku dadi ratu, balaku mesti pada nglawan mbélani Aku supaya Aku ora dityekel karo wong Ju. Nanging yakuwi, dudu wong jagat kéné sing ndadèkké Aku dadi ratu.”

³⁷ Pilatus terus ngomong marang Gusti Yésus: “Nèk ngono Kowé ratu tenan?”

Gusti Yésus semaur: “Pantyèn, bener sing mbok omong kuwi. Aku lair lan Aku teka nang jagat kéné kanggo nduduhké bab sing bener. Sapa sing seneng marang pitutur sing bener mesti nggugu tembungku.”

³⁸ Pilatus terus semaur: “Pitutur sing bener? Ah, kuwi apa!”

Sakwisé ngomong kuwi Pilatus terus mara menèh nang nggoné wong-wong Ju sing nang njaba. Dèkné terus ngomong: “Aku ora nemu salah ing wong iki!”³⁹ Nanging wis lumrahé aku

ngetokké wong setrapan siji nèk wayah Paskah. Lah karepmu kepriyé? Apa kowé njaluk ratuné bangsa Ju sing tak etokké?”

⁴⁰ Wong-wong terus pada mbengok: “Ora, ora Dèkné! Awaké déwé njaluk Barabas!” Barabas kuwi wong nakal.

19

¹ Gramang Pilatus mréntah ngongkon metyuti Gusti Yésus. ² Soldat-soldat sing nang kono terus pada ngubet-ubetké pangé eri digawé kaya makuta terus dipasang nang sirahé Gusti Yésus, terus dienggoni salin abang mbarang, supaya kétok kaya ratu. ³ Soldat-soldat mau terus étok-étoké mbagèkké ngomong: “Slameta ratuné bangsa Ju!” Sakwisé ngono Gusti Yésus terus dikeplaki.

⁴ Pilatus terus metu sepisan menèh nang ngarepé wong-wong Ju mau! Dèkné ngomong: “Lah iki wongé tak gawa nang nggonmu menèh. Sak ngertiku wong iki ora nduwé salah apa-apa!”

⁵ Gusti Yésus terus digawa metu, ijik nganggo makuta eri lan salin abang mau. Pilatus terus ngomong menèh marang wong-wong: “Ya iki wongé!”

⁶ Kadung para pengarepé imam lan sekaut-sekauté Gréja Gedé weruh Gusti Yésus, sakwat terus pada mbengok: “Dipentèng! Dipentèng!”

Pilatus terus semaur: “Ya kono nèk arep mbok pentèng. Kanggo aku wong iki ora salah apa-apa!”

⁷ Wong-wong terus pada semaur: “Miturut wèté agamané awaké déwé wong kuwi kudu dipatèni,

awit Dèkné ngomong nèk Dèkné kuwi Anaké Gusti Allah!”

⁸ Pilatus krungu wong-wong ngomong ngono kuwi mau terus tambah wedi. ⁹ Dèkné terus mlebu menèh lan takon marang Gusti Yésus: “Kowé kuwi sakjané sapa ta?”

Nanging Gusti Yésus ora semaur apa-apa. ¹⁰ Mulané Pilatus terus ngomong: “Kowé mesti ngerti ta sapa sing nakoni Kowé iki? Lah kok ora gelem semaur? Apa kowé ora ngerti nèk Aku nduwèni kwasa ngongkon ngutyuli lan ngongkon mentèng Kowé!”

¹¹ Gusti Yésus terus semaur: “Nèk Gusti Allah ora ngekèki kwasa kowé, kowé blas ora bisa ngapa-apakké Aku. Mulané, sing salah gedé déwé kuwi ya wong sing ngelungké Aku marang kowé!”

¹² Pilatus krungu Gusti Yésus ngomong ngono kuwi terus nggolèk akal supaya Gusti Yésus ora usah disetrap menèh, nanging wong-wong pada mbengok: “Nèk wong kuwi ora mbok setrap, kowé ya dudu kantyané ratuné, awit sapa sing ngaku nèk dèkné kuwi ratu ya nglawan ratuné.”

¹³ Kadung Pilatus krungu wong-wong ngomong ngono dèkné terus nggawa Gusti Yésus metu, terus njagong nang krosi sing dienggo ngrutu. Krosi iki ngadek nang jogan watu, nèk tyara Ibrani jenengé Gabata. ¹⁴ Iki tiba dinané wong Ju pada tyetyawisan kanggo dina sabat minggu Paskah kuwi, kira-kira jam rolas awan. Pilatus terus ngomong marang wong-wong: “Lah iki ratumu!”

¹⁵ Wong-wong malah terus pada bengok-bengok: “Digawa lunga, digawa lunga wong kuwi, kana dipentèng!”

Pilatus terus ngomong: “Mosok aku mbok kongkon mentèng ratumu?”

Para pengarepé imam terus semaur: “Namung Sésar ratuné awaké déwé, awaké déwé ora nduwé ratu liyané.”

¹⁶ Gusti Yésus terus dipasrahké marang para penggedéné wong Ju supaya dipentèng.

Gusti Yésus dipentèng

¹⁷ Para soldat terus nggawa Gusti Yésus metu sangka kutané kono digawa nang panggonan sing jenengé “Endasé Wong Mati,” nèk tyara Ibrani jenengé Golgota. ¹⁸ Gusti Yésus déwé sing manggul kayuné sing arep dienggo mentèng Dèkné.

Gusti Yésus terus dipentèng bareng karo wong loro liyané, sing siji nang tengené lan liyané nang sebelah kiwa, dadiné Gusti Yésus nang tengah-tengah. ¹⁹ Nang kayuné pentèngan terus dikongkon ngekèki tulisan ngéné karo Pilatus: “Yésus sangka Nasarèt, ratuné wong Ju!”

²⁰ Panggonan sing dienggo mentèng kuwi ora adoh karo kutané kono, mulané wong Ju okèh pada weruh lan matya tulisan kuwi. Karomenèh kuwi ketulis ing tembung Ibrani, Latin lan Grik.

²¹ Para pengarepé imamé bangsa Ju terus pada nembung marang Pilatus ngganti tulisan kuwi. Dadiné tulisané ora: “Ratuné wong Ju,” nanging: “Wong iki ngomong nèk Dèkné ratuné wong Ju!”

²² Nanging Pilatus semaur: “Apa sing wis tak tulis wis bèn gonono!”

²³ Sakwisé soldat-soldat pada mentèng Gusti Yésus, saliné Dèkné terus diutyuli kabèh lan diedum dadi papat, dadiné kabèh papat éntuk

bagèan. Namung garèk saliné njero, sing ora ènèng dondomané. ²⁴ Mulané soldat-soldat mau terus ngomong: “Aja disuwèk ah, hayuk dilotrè waé, sing menang sing éntuk!” Iki tyotyok karo sing wis ketulis nang Kitab, uniné ngéné:

“Sandanganku diedum-edumké

lan salinku dilotrè!”

Apa sing diomong ya terus dilakoni tenan karo para soldat.

²⁵ Ibuné lan bibiké Gusti Yésus, uga Maria Klopas lan Maria Makdaléna pada ngadek nang ngarepé kayu pentèngan kono. ²⁶ Gusti Yésus weruh ibuné karo rasul Yohanes. Rasul Yohanes kuwi murid sing disenengi tenan karo Gusti Yésus. Gusti Yésus terus ngomong marang ibuné: “Bu, kuwi anakmu!”

²⁷ Sakwisé ngono terus ngomong marang murid sing disenengi kuwi ngéné: “Kuwi ibumu!” Mulané sakploké kuwi ibuné Gusti Yésus terus dirumati karo rasul Yohanes.

Gusti Yésus ninggal

²⁸ Gusti Yésus ngerti nèk saiki sembarang wis klakon, mulané, supaya apa sing wis ketulis nang Kitab uga bisa klakon, Dèkné ngomong: “Aku ngelak!”

²⁹ Nang kono ènèng kendi isiné anggur ketyut. Terus ènèng soldat ngetylupké spons nang angguré kuwi terus dipasang nang putyuké kayu hisop, terus didèkèkké nang lambéné Gusti Yésus.

³⁰ Sakwisé Gusti Yésus nyesep angguré, Dèkné terus ngomong: “Wis rampung!”

Dèkné terus ndingkluk terus ninggal.

³¹ Lah kuwi tiba dina jemuah, dina wayahé wong Ju pada tyetyawisan kanggo dina sabat. Wong-wong ora gelem nèk ing dina sabat kuwi layoné Gusti Yésus ijk nang kayu pentèngan, awit iki dina sabat sing gedé. Mulané para penggedéné wong Ju pada nembung marang Pilatus, supaya wong-wong sing dipentèng pada diremuki sikilé lan diedunké sangka kayu pentèngan kono. ³² Para soldat terus nang nggoné sing liyané ndisik sing dipentèng bareng karo Gusti Yésus. Kabèh loro sikilé terus diremuk. ³³ Nanging kadung para soldat mau nang nggoné Gusti Yésus pada weruh nèk Dèkné wis mati. Mulané sikilé Dèkné ora sida diremuk. ³⁴ Nanging terus ènèng soldat njojoh bangkèkané Gusti Yésus karo tumbak, terus sakwat metu getihé lan banyuné. ³⁵ Aku, Yohanes, weruh sembarang iki lan aku dadi seksi, aku ora goroh. Aku ngerti tenan lan sing tak omong iki apa wujuté. Aku ngomong iki supaya kowé pretyaya marang Gusti Yésus. ³⁶ Ngertia nèk sembarang iki klakon, awit nang Kitab wis ketulis ngéné: “Balungé Dèkné blas ora ènèng sing bakal diremuk.” Dadiné tulisan iki wis klakon. ³⁷ Lan ènèng tulisan liyané menèh nang Kitab sing uniné ngéné: “Wong-wong bakal nyawang marang wong sing wis dijojoh.”

Gusti Yésus dikubur

³⁸ Sakwisé kuwi mau kabèh terus Yosèf, murid sing sangka kuta Arimatéa, nembung marang Pilatus, apa éntuk njikuk layoné Gusti Yésus. Yosèf iki muridé Gusti Yésus, nanging mauné ndelik-ndelik, awit wedi karo para penggedéné wong

Ju. Pilatus ya nglilani penjaluké Yosèf, mulané layoné Gusti Yésus ya terus arep dijikuk karo Yosèf. ³⁹ Nikodémes mbarang mèlu teka karo nggawa wangi-wangi tyampurané mur lan alué. Okèhé kira-kira ènèng telung puluh kilo. Ya Nikodémes iki sing teka nang nggoné Gusti Yésus ing wayah wengi, dongé teka sepisanan. ⁴⁰ Yosèf lan Nikodémes terus njikuk layoné sangka kayu pentèngan kono, terus dibuntel mori bareng karo wangi-wanginé mbarang. Kuwi pantyèn wis dadi lumrahé wong Ju nèk arep ngubur wong mati. ⁴¹ Tyedek karo panggonan sing dienggo mentèng Gusti Yésus kono ènèng kebon. Nang kebon kuwi ènèng kuburané anyar sing durung tau dienggo ngubur wong. ⁴² Layoné Gusti Yésus terus dikubur nang kono, awit kuburan kuwi tyedek, katik wis lat pisan, dina sabat wis arep molai.

20

Kuburané suwung. Gusti Yésus

tangi sangka pati

¹ Ing dina mingguné, ésuk-ésuk ijik peteng, Maria Makdaléna teka nang kuburan. Nang kono dèkné weruh nèk watuné sing dienggo nutupi kuburané wis ora ènèng. ² Maria terus sakwat lunga nggolèki rasul Simon Pétrus lan murid liyané sing disenengi karo Gusti Yésus. Dèkné terus ngomong marang murid loro kuwi: “Layoné Gusti Yésus dijikuk karo wong-wong, nanging awaké déwé ora ngerti embuh didèkèk nang endi.”

³ Rasul Pétrus lan murid liyané mau terus gelis-gelis budal nang kuburan. ⁴ Kabèh loro mblayu,

nanging rasul Yohanes mblayuné luwih banter, mulané dèkné sing teka ndisik nang kuburané. ⁵ Rasul Yohanes nginguk njeruh terus weruh moriné nang kono, nanging dèkné ora mlebu. ⁶ Ora let suwi rasul Pétrus teka terus mlebu. ⁷ Rasul Pétrus weruh moriné lan uga gombal mori sing dienggo mbuntel sirahé. Nanging gombal iki ora tyampur karo mori liyané, malah wis dilempit. ⁸ Rasul Yohanes, sing teka ndisik nang kuburané, terus mèlu mlebu mbarang. Dèkné weruh kuwi mau kabèh terus pretyaya nèk Gusti Yésus wis tangi menèh. ⁹ Awit, senajan wis ketulis nang Kitab nèk Gusti Yésus bakal mati terus urip menèh, murid-muridé mauné durung pada dunung tulisan kuwi. ¹⁰ Rasul Pétrus lan Yohanes terus pada mulih menèh.

Gusti Yésus ngétok marang

Maria Makdaléna

¹¹ Maria, sing uga mèlu rono menèh, saiki nang kono déwé nang njabané kuburané. Dèkné terus nginguk njeruh karo nangis. ¹² Maria terus weruh mulékat loro nganggo salin putih njagong nang panggonan sing mauné dienggo ngglétakké layoné Gusti Yésus. Sing siji njagong nang sebelah sikil lan liyané sebelah sirah. ¹³ Mulékaté mau terus pada takon marang Maria: “Yu, kenèng apa kowé kok nangis?”

Maria semaur: “Gustiku digawa lunga karo wong-wong, nanging aku ora ngerti Dèkné embuh didèkèk nang endi!”

¹⁴ Sakwisé semaur ngono dèkné terus minger lan weruh Gusti Yésus, nanging Maria ora nitèni

nèk kuwi Dèkné. ¹⁵ Gusti Yésus terus ngomong: “Yu, kenèng apa kowé kok nangis? Kowé kuwi nggolèki sapa?”

Ndarani Maria sing takon kuwi wong sing tukang resik-resik kebon kono, mulané dèkné semaur: “Kang, nèk kowé sing nggawa lunga layoné, mbok aku diduduhi nggoné ta, arep tak jikuk!”

¹⁶ Gusti Yésus terus ngomong: “Maria!”

Maria terus sakwat minger lan semaur: “Rabuni!” (Rabuni iku tembung Ibrani tegesé: “Guruku.”)

¹⁷ Gusti Yésus terus ngomong: “Aku aja didemèk ndisik, awit Aku durung budal nang nggoné Gusti Allah Bapakku. Kana saiki sedulur-sedulurku diomongi nèk Aku budal nang nggoné Gusti Allah Bapakku sing uga Bapakmu, Gusti Allahku lan uga Gusti Allahmu.”

¹⁸ Maria terus nang nggoné murid-muridé ngomong: “Aku weruh Gusti!” Apa sing diomong karo Gusti Yésus terus diomongké marang murid-muridé.

Gusti Yésus ngétok marang murid-muridé

¹⁹ Mbenginé kuwi murid-muridé Gusti Yésus pada ngumpul. Lawang-lawangé dikantyingi kabèh, awit pada wedi karo para penggedéné wong Ju. Gusti Yésus terus dadakan teka ngadek nang ngarepé murid-muridé terus ngomong: “Pada slameta!” ²⁰ Sakwisé ngomong kuwi Gusti Yésus terus nduduhké tangané lan bangkèkané. Murid-muridé pada bungah tenan weruh Gusti Yésus. ²¹ Gusti Yésus terus ngomong sepisan menèh: “Pada slameta! Kaya enggoné Gusti Allah Bapakku ngongkon Aku, semono uga Aku

ngongkon kowé.” ²²⁻²³ Sakwisé ngomong ngono kuwi Gusti Yésus terus ndamu murid-muridé karo ngomong: “Nampaa Roh Sutyi! Sapa sing mbok ngapura salahé ya nampa pangapura, sing ora mbok ngapura ya uga ora nampa pangapura.”

Rasul Tomas ora ngandel

²⁴ Rasul Tomas, muridé Gusti Yésus sing diarani Anak Kembar, ora nang kono dongé Gusti Yésus teka nang tengahé murid-muridé mau. ²⁵ Nanging kadung dèkné diomongi karo murid-murid liyané nèk pada weruh Gusti Yésus, dèkné ora ngandel.

Malah ngomong: “Aku ngandel nèk aku weruh tipaké bolongané pakuné nang tangané lan aku bisa nglebokké drijiku nang bolongané kuwi lan aku bisa ndemèk bangkèkané sing dijojoh!”

²⁶ Let seminggu murid-muridé Gusti Yésus pada ngumpul menèh. Saiki rasul Tomas mbarang ènèng. Lawang-lawangé dikantyingi kabèh, nanging Gusti Yésus teka menèh, ngerti-ngerti wis ngadek nang tengahé terus mbagèkké: “Pada slameta kabèh!” ²⁷ Gusti Yésus terus ngomong marang rasul Tomas: “Tomas, delokké tanganku iki, réné demèken. Bangkèkanku mbarang iki didemèk jajal! Mbok aja kaya wong sing ora pretyaya, nanging ngandela!”

²⁸ Rasul Tomas terus semaur: “Duh Gusti, pantyèn Kowé Gusti Allahku.”

²⁹ Gusti Yésus terus ngomong: “Kowé saiki pretyaya, awit kowé wis weruh Aku. Nanging beja tenan wong sing pretyaya tanpa weruh Aku!”

Tujuané buku iki

³⁰ Ijik ènèng prekara liyané pirang-pirang menèh sing nggumunké, sing ditindakké karo Gusti Yésus nang ngarepé murid-muridé, sing ora ketulis nang buku iki. ³¹ Nanging sing ketulis iki nduduké nèk Gusti Yésus kuwi Kristus Anaké Gusti Allah. Nèk kowé pretyaya marang Dèkné, kowé nduwèni urip langgeng.

21

Gusti Yésus ngétok nang

pinggir mér Tibérias

¹ Ora let suwi Gusti Yésus ngétok marang murid-muridé sepisan menèh. Saiki nang mér Tibérias. Kuwi ngéné. ² Murid-muridé dongé pada ngumpul, yakuwi Simon Pétrus, Tomas Kembar, Natanaèl sing sangka kuta Kana nang bawah Galiléa, anaké Sébédéus loro lan murid loro liyané. ³ Lah rasul Simon Pétrus terus ngomong karo liya-liyané: “Aku arep nggolèk iwak!”

Liya-liyané semaur: “Awaké déwé arep mèlu!” Kabèh terus budal karo prauné, nanging mbengi kuwi ora éntuk apa-apa. ⁴ Esuké Gusti Yésus teka nang pinggir mér kono, nanging murid-muridé ora nitèni nèk kuwi Dèkné. ⁵ Gusti Yésus terus takon: “Ora éntuk apa-apa?”

Murid-muridé semaur: “Ora!”

⁶ Gusti Yésus terus ngomong: “Jalané diuntyalké nang tengené prauné ta, mengko lak éntuk!” Murid-muridé terus nguntyalké jalané, nanging sangking okèhé iwaké ora kuwat narik.

⁷ Rasul Yohanes terus ngomong marang rasul Pétrus: “Kuwi Gusti!” Kadung rasul Pétrus krungu

nèk kuwi Gusti Yésus, dèkné sakwat nganggo saliné terus njegur, awit mauné namung nganggo salin njero. ⁸ Murid-murid liyané terus nggawa prauné nang daratan karo narik jalané sing kebek iwak. Daratané ora adoh, kira-kira satus mèter. ⁹ Kadung wis tekan daratan terus pada weruh geni areng lan iwak dipanggang nang nduwuré. Enèng rotiné mbarang. ¹⁰ Gusti Yésus terus ngomong: “Kana njikuk iwak setitik éntukmu njala kuwi!”

¹¹ Rasul Pétrus terus narik jalané nang daratan. Jalané kebek karo iwak gedé-gedé, ènèng satus sèket telu, nanging senajana iwaké okèhé semono, jalané ora bedah. ¹² Gusti Yésus terus nyeluk murid-muridé: “Réné pada sarapan!” Ora ènèng sing wani takon kuwi Gusti Yésus apa dudu, awit wis pada ngerti nèk kuwi Dèkné. ¹³ Gusti Yésus terus njikuk rotiné dikèkké murid-muridé, iwaké mbarang.

¹⁴ Sakwisé Gusti Yésus tangi sangka pati Dèkné wis ngétok marang murid-muridé ping telu iki.

Gusti Yésus lan rasul Pétrus

¹⁵ Gusti Yésus terus takon marang rasul Pétrus: “Simon, anaké Yohanes, apa kowé trésna tenan marang Aku, ngungkuli liya-liyané?”

Rasul Pétrus semaur: “Kowé wis ngerti déwé Gusti, Aku trésna marang Kowé!”

Gusti Yésus terus ngomong: “Tyempé-tyempéku pada diengon!” ¹⁶ Gusti Yésus takon sepisan menèh: “Simon, anaké Yohanes, apa kowé trésna tenan marang Aku?”

Rasul Pétrus semaur: “Ya Gusti, Kowé wis ngerti déwé ta!”

Gusti Yésus terus ngomong: “Wedus-wedusku pada diengon!” ¹⁷ Saiki Gusti Yésus takon ping teluné: “Simon, anaké Yohanes, apa kowé trésna tenan marang Aku?”

Rasul Pétrus terus sedi banget krungu Gusti Yésus takon kaya ngono kuwi sampèk ping telu.

Dèkné semaur: “Gusti, Kowé ngerti sembarang. Kowé ngerti nèk Aku trésna marang Kowé!”

Gusti Yésus terus ngomong: “Wedus-wedusku pada diengon!” ¹⁸ Gusti Yésus saiki ngomong: “Mbiyèn dongé kowé ijik enom, kowé sabukan déwé lan kowé rana-réné sak karepmu déwé. Nanging mbésuk nèk kowé wis tuwa, kowé bakal ngunggahké tanganmu lan wong liyané bakal nyabuki kowé lan nggawa kowé nang panggonan sing kowé ora seneng.” ¹⁹ Gusti Yésus ngomong ngono kuwi kanggo mlambanghi rasul Pétrus kepriyé dèkné enggoné bakal mati kanggo ngluhurké Gusti Allah. Sakwisé kuwi Gusti Yésus terus ngomong: “Hayuk mèlu Aku!”

²⁰ Kadung rasul Pétrus nolèh mburi dèkné weruh nèk rasul Yohanes mbarang mèlu. Ya rasul Yohanes iki sing njagong jèjèré Gusti Yésus dongé pada mangan bareng lan dèkné sing takon: “Sapa sing arep ngelungké Kowé marang mungsuhé, Gusti?” ²¹ Rasul Pétrus weruh rasul Yohanes kuwi terus takon marang Gusti Yésus: “Gusti, lah Yohanes kepriyé?”

²² Gusti Yésus semaur: “Semunggoné Aku karep nèk dèkné urip terus tekané mbésuk nèk Aku teka

menèh, lah kuwi lak dudu prekaramu ta! Nanging kowé kudu mèlu Aku!”

²³ Nang tengahé wong-wong sing pada pretyaya marang Gusti Yésus terus ènèng omongan mrèmèn-mrèmèn, jaréné rasul Yohanes ora bakal mati. Nanging Gusti Yésus ora ngomong nèk rasul Yohanes ora bakal mati, Dèkné ngomong: “Semunggoné Aku karep nèk Dèkné urip terus tekané mbésuk nèk Aku teka menèh, lah kuwi lak dudu prekaramu ta?”

Penutup

²⁴ Ya aku iki, Yohanes, sing nyeksèni lan nulis sembarang iki. Awaké déwé ngerti nèk sembarang sing tak omong kuwi wujud tenan. ²⁵ Nanging Gusti Yésus ijik nindakké barang liya-liyané okèh banget. Semunggoné kabèh ditulis siji-siji, aku mikir jagat iki ora kamot kanggo madahi buku-bukuné sing ditulis.

**Kitab sutyi prejanjian anyar ing Basa Jawa
Suriname sing gampang
New Testament in Javanese, Caribbean
(NS:jvn:Javanese, Caribbean)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Javanese, Caribbean

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Javanese, Caribbean

jvn

Suriname

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Javanese, Caribbean

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

1ae1a846-fec8-54b5-9c60-e22db5a83cba